

nr 82
2008-09

DISKULOGEN

med Släktforskarnytt

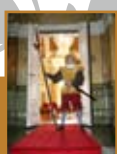

**Malmö
2008**

Workshop i Washington | Utvandringen till Brasilien

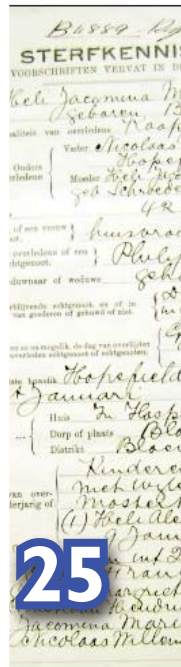
Kort & gott	4
Släktforskardagarna i Malmö	5
Våra medlemmar	13
Husvilla men inte rådvilla	14
Brasilienfararen Arvid Lundqvist	16
Macspalten	21
Workshop i Washington	22
Släktforskare i världen: Sydafrika	25
Information om DISGEN	28
Lär dig mer om DISGEN	29
Nya CD-skivor	36
Insändare	37
GIDx-projektet	38
GF-samlingar	40
Genealogiska föreningen	42
Valberedningen efterlyser förslag	42
Faddrar	44
Styrelsen	45
Regionföreningar	46

Tidningen publiceras efterhand även på hemsidan.
Nästa nummer kommer ut i december. Sista dag att lämna material till tidningen är 10 november.

omslagsbild

Foto: Jan Nilsson

25

14

29

38

22

16

5

Gräv där du står var en slogan på 70-talet och också namnet på en bok av Sven Lindqvist som handlade om hur man utforskar ett jobb. På bokens baksida står bland annat: *"Den här boken visar hur du kan utforska arbetets och kapitalets historia på din egen arbetsplats. Det är en praktisk handbok som beskriver hur man bär sig åt när man undersöker ett jobb - i världen, i hembygden, i företaget, hos facket, i skolan, hos yrkesinspektionen, i släktforskningen, i taxeringskalendern, i brev och dagböcker, på museum, hos försäkringsbolaget, inför domstol, i uppfinningar och på många andra sätt."* Jag minns att jag som ny släktforskare läste boken med behållning.

Vår tids släktforskning har ju drabbats av den moderna tidens snabba videoklipp och blivit ytligare. Det är lätt att få fram basfakta om förfäder via webben. Man kan knappa in uppgifter om född, gift och död i en allt snabbare takt. Men vilka var dina förfäder? De var bara vanliga bönder, de var inte intressanta, svarar du kanske.

Jaså, du härstammar från åbon Anders Persson. Var han en kronohemmansåbo eller frälseåbo? Varför kunde jägmästaren klaga på att han huggit ner ett träd för att reparera sitt hus? Varför skatteköpte han sin gård 1777? Vad innebar det?

Jaså, du härstammar från skomakaren Jöns Eskilsson. Hur såg skorna ut i början på 1700-talet? Finns det kanske någon sko bevarad på något museum? Vilka platser besökte Jöns under sin gesällvandring? Vilka skatter skulle man betala till staden? Hur var det att ha lärlingar och gesäller?

Jaså, du härstammar från jordemor Bengta Nilsdotter. Hur gick det till att föda barn vid

1700-talets slut? Användes några instrument? Hur var det med hygien? Hur såg läkarna på barnmorskorna då? Vem hade lärt Bengta att bli barnmorska? Varför hade hon blivit det?

Jaså, du härstammar från torparen Nils Håkansson. Hur såg ett torparkontrakt ut på 1800-talets mitt? Har du någonsin funderat på hur mycket han fick arbeta hos bonden på granngården? Från kl 5 på morgonen till sena kvällar? Var man som torpare fri eller ofri?

Jaså, du härstammar från kryddkrämaren Nils Malmgren. Vilka varor hade han i sin butik? Hade folk verkligen råd att köpa kryddor? Var inte det lyxvaror?

Jaså, du härstammar från soldaten Per Näsvis. Hur var livet på soldattorpet? Hur gick det till på bevärningsplatsen? Var han i fält någon gång? Var befann sig i så fall hans regemente?

Det är klart att man kanske inte kan fördjupa sig i alla sina förfäder, men välj ut några av dina förfäder och gräv lite djupare. Välj gärna någon som man inte vet så mycket om. Försök att sätta dig in i hennes eller hans värld. Vet du inte var du ska börja, så kan du prova att läsa Jan Garnerts utmärkta bok *Kulturbistoria för släktforskare* som finns att köpa på antikvariat.

Sätt igång och gräv!

Diskulogen är medlemstidning för Föreningen Dis: Föreningen för datorhjälp i släktforskningen.

FÖRENINGEN

Föreningen Dis,
Gamla Linköping
582 46 Linköping
Telefon: 013-149 043

Fax: 013-149 091

dis@dis.se, www.dis.se

PG: I 40 33-5, BG: 5009-6742

Medlemsavgift: 120 kr per år.

Familjemedlem: 60 kr per år.

EXPEDITION & FORSKARSTUGA

Hovslagaregatan 3,
Gamla Linköping
Öppet månd-fred kl 9-16.
Kansliet lunchstängt kl 12-13.
Ring gärna före besök!

KANSLISTER

Mikael Olsson, Gull-Britt
Andersson, Ragnhild Bergström.

WEBBREDAKTÖR

Mikael Olsson, 013-149 043

webmaster@dis.se

REDAKTÖR

Anna Linder, diskulogen@dis.se

Burliden 7, 937 92 Burträsk

0914-520 062

ANNONSERING

Kontakta redaktör Anna Linder.

ANSVARIG UTGIVARE

Olof Cronberg

UPPLAGA

29 000 exemplar.

UTGIVNING

4 gånger per år.

TRYCK

Sandvikens Tryckeri

ISSN 1101-3826

SCB-utdrag 1898–1937

SVAR har skannat SCB-utdrag för födda, vigda och döda 1898–1937. Genline har också påbörjat skanning av detta material.

Sveriges gravbok

Sveriges Släktforskarförbund arbetar med att producera en ny cd-skiva som ska släppas lagom till jul.

Denna gång handlar det om att samla ihop alla digitala gravböcker från Sveriges kyrkogårdsförvaltningar.

pipl.com

Pipl är en sökmotor som är specialiserad på att hitta personinformation från hemsidor.

Folkräkning 1930

SVAR har skannat folkräkningen för 1930. Ingen indexering av materialet finns än.

Google Boksök

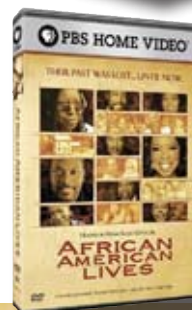
Google Boksökning söker efter träffar i böcker. Böcker som är fria från copyright kan visas i sin helhet.
<http://books.google.com/>

Släktforskning på TV

Vi kunde se programmet *Din släktsaga* i SVT för några år sedan. I Storbritannien började ett liknande program sändas 2004. Programmet som heter *Who do you think you are?* utforskar kändisars släktsagor. Det är ett mycket populärt program som även finns i en kanadensisk version, och snart även i en amerikansk. *African American Lives* är en serie om svarta amerikaners släkthistorier. Dessa två program finns att köpa i dvd-utgåvor.

Rootstelevision är ett amerikanskt tv-bolag på nätet. Här kan du titta på många intressanta program om släktforskning.

www.rootstelevision.com

Många bra gratisprogram finns att ladda ner från www.filehippo.com

85 % tillgång till internet

Enligt Rapport har 85 % av befolkningen tillgång till internet i hemmet. 68 % har bredbandsuppkoppling och 64 % av svenskarna använder internet dagligen.

Gamla byggnader

Arkitekten Ferdinand Boberg åkte runt i Sverige under början av 1900-talet och tecknade olika byggnader som han passerade.

Blekinge tekniska högskola genomför ett projekt där man undersöker hur byggnaderna ser ut nu, om de finns kvar. På projektets hemsida kan man titta på över 3000 byggnader från de olika landskapen. Alla objekt är ännu inte inventerade, men det kan man hjälpa till med, om man vill.

www.ferdinandoberg.se/

Under släktforskar dagarna i Malmö 2008 hölls tre olika konferenser för ordförande, redaktörer och cirkelledare, Släktforskarförbundets riksstämma, två dagars släktforskarförmässa öppen för allmänheten, samt två stora middagar. På följande sidor visas vimmelbilder och en sammanfattning av vad som skett under dessa intensiva dagar, i ett soligt Malmö.

Dick Harrison, professor i historia.

Skånes landshövding Göran Tunhammar.

Avgående förbundsordförande Ted Rosvall.

BILD: Kent Lundvall

Turning Torso

Under fredagen hölls tre konferenser för ordförande, redaktörer och cirkelledare. På kvällen bjöds det sedan in till konferensmiddag i Malmö rådhus. Välkomstdrinken serverades i den anrika Landstingssalen och middagen avnjöts i Knutssalen.

Stömmomiddagen hölls på restaurang Glasklart i Dockanområdet. Släktforskarförbundet delade ut Victor Örnbergs hederspris till Olof Cronberg samt hedersdiplom till Björn-Åke Petersson och Rune Kronkvist. Ted Rosvall avtackades och fick diplom för sina åtta år som ordförande. Charlotte Börjesson från Dis-Väst tackade Kent Andersson för mångårigt samarbete genom att ge honom en distansminut från Svenska Ostindiska Companiet.

Budkaveln för släktforscardagarna överräcktes till Falköping, sedan tackades även arrangörerna för dessa släktforscardagar och då särskilt Michael Lundholm, Jan Nilsson och Ulf Mannberg. Kvällen avslutades med underhållning av Marianne Mörck.

Ordförandekonferensen

Den viktigaste delen av konferensen, med ett sextiotal ordföranden, handlade om den enkät som förbundsstyrelsen skickat ut till sina medlemsföreningar. Efter presentation av enkätresultaten hölls gruppvisa diskussioner kring information, släktforscardagar, tidskrift, avgifter, regionala träffar, marknadsföring och ekonomi. Det är nog svårt att under den korta tid som står till förfogande verkligen komma fram till revolutione-

rande resultat, men det är ändå viktigt att denna dialog påbörjas. Förhoppningsvis kan det leda fram till goda idéer.

Supplementet till *Elgenstiernas ättartavlor* är färdigt och tryckt i två band. Hälften av upplagan på 1000 exemplar var redan sålda i förväg.

Sveriges gravbok är ett nytt projekt. Carl Szabad håller på att övertyga kyrkogårdsförvaltningarna att släppa ifrån sig sina digitala uppgifter till ett register, som ska ges ut på CD i december. Ett par miljoner poster ha redan influtit.

Man registrerar nu uppgifter från 1901–1946 för projektet *Namn åt de döda*. Materialmässigt kommer uppgifter fram till 70-årsgränsen vara relativt lättåtkomliga, men de sista åtta åren lite svårare. Det har varit lite trögt med adoption av församlingar. Vi uppmanades att propagera för att hjälpa till ute i föreningarna.

Konsulatarkiven är ett annat spännande material som är på gång. Då passfriheten upphörde i slutet av 1800-talet var de medborgare som vistats mer än tio år utomlands tvungna att skriva till konsulaten för att begära att få bibehålla medborgarskapet. Dessa ansökningar är rika på utförliga personuppgifter. Via Rötter har man kunnat adoptera material för registrering, vilket har avlöp väl.

Ted Rosvall avslutade konferensen med att, under en halvtimme, sia om framtiden:

– Det är tveksamt om fyra aktörer med kyrkoboksmaterial får plats. CD-skivan kommer att leva vidare, men antalet tryckta tidningar och böcker kommer att minska eller försvinna. Släktforscarda-

Förbundsordförande Barbro Stålheim.

Hyllie Gospel.

garna får inte bli större om fler föreningar ska våga arrangera dem. Föreningar kommer att gå samman – finns det i framtiden plats för både DIS och förbundet?

OLOF CRONBERG

Redaktörskonferensen

Ett trettiotal redaktörer samlades för konferens. Roland Classon från Helsingborgs Dagblad inledde dagen med att berätta om sina texter om släktforskning. Han anser att alla har något att berätta. Gör din historia levande, men låt forskningen ta tid. Intervjuer kan ta många timmar. Ställ frågor, vänta, anteckna, ta bilder och se till att ha flera möten. Var ödmjuk och noggrann. Kontrollera uppgifterna, ange källan och ta vara på gamla bilder och skriv dit namn. Utforska även sidohistorierna som kan dyka upp under arbetets gång.

Sedan visade Ted Rosvall grunderna i Adobe Indesign, åländskorna Maria Enckell och Eva Meyer berättade om hur de producerat sin ryska utställning och Jan Nilsson berättade om digitalkameror. Därefter skyndade vi vidare till ordförandekonferensen för att lyssna till Dick Harrison.

Dick Harrison, professor i historia, berättade att vår historia ständigt förändras eftersom vi ställer nya frågor. De få som skrivit ner sin historia får ofta representera hela sin tidsepok då inget annat material finns att tillgå. Skriv ner din historia – och se till att den blir bevarad.

Estrid i Såsta ristade, under 1000-talet, sin familjehistoria på flera runstenar i Vallentuna. Och slaven Gustav Vasas memoarer är ofta källan för arbeten om

slaveriet, så även Alex Haleys bok *Rötter*. Släktforskare är viktiga för bevarandet av lokalhistoria. Gräv djupare!

Cirkelledarkonferensen

Cirkelledarkonferensen hölls under fredagen på Malmö Stadsarkiv som ligger i det expansiva hamnområdet med Turning Torso som granne.

Dagen inleddes med att Ewa Johansson talade om Släktforskningskursen i tiden. Vi fick många tips om hur man lägger upp och genomför släktforskningsutbildningar på olika nivåer.

Anna-Lena Hultman berättade om hur man bedriver emigrantforskning. Många adresser till amerikanska hemsidor visades och vi guidades runt bland de vanligaste källorna.

Kent Andersson tog sedan över på sitt göteborgska sätt och tipsade om udda källor som han stött på under sitt långa forskarliv. Han delgav oss också i vanlig ordning en och annan anekdot.

Efter lunch var det Olle Nordqvist från Malmö Stadsarkiv som berättade om arkivets alla samlingar. Många gamla pergamentbrev och handlingar från 1700-talet förevisades. Därefter var det visning av forskarsalen och arkivet.

KENT LUNDVALL

Invigningen

Hela salen gungade och sjöng med när Hyllie Gospel inledde årets Släktforskar dagar på Europaporten i Malmö. Under Charlotta Holmgrens ledning sjöng man bl.a. *Stad i ljus* av Py Bäckman och välkända *He's got the whole wide world in His hands*.

Därefter var det Skånes landshövding Göran Tunhammar som talade om Skåne som nu har tillhört Sverige i 350 år. Malmöregionen har tillsammans med Köpenhamn blivit en verkligt expansiv region i Skandinavien. Man har en gemensam arbetsmarknad och bostadsbyggelse. Våldigt många pendlar varje dag över bron till och från sina jobb och sin skolgång. Därefter var årets Släktforskar dagar invigda. KENT LUNDVALL

Släktforskarstämman

Som vanligt gick diskussionens vågor höga bland de drygt 150 ombuden som fanns på plats. Liksom förra året stod ekonomin i fokus. Under 2007 gjorde förbundet i princip ett nollresultat. Den av förra stämman tillsatta lokalkommitténs arbete ledde dels till flytt till mindre lokaler i Stockholm och dels till avveckling av den lokal som hyrdes gemensamt med DIS-Väst. Färre lokaler i kombination med personalminskning gör att utgifterna för 2008 kommer att bli lägre, men samtidigt är intäkterna lägre eftersom förbundet inte haft några nya produkter att sälja. Ekonomin är således fortsatt pressad.

Iljuset av det ekonomiska läget avhandlades en rad punkter. Styrelsens förslag att höja förbundsavgiften från 9 kr per medlem till 12 kr per medlem gick igenom. Det innebär att den samlade DIS-organisationens avgifter höjs med 75 000 kr. Styrelsen föreslog att det befintliga resebidraget till stämmoombud skulle avskaffas. Efter förslag från DIS blev dock resebidraget kvar för kostnader överstigande 800 kr.

Kent Andersson

Björn-Åke Petersson och Olof Cronberg.

Rune Kronkvist

➔ Även arvodena till förbundsordförande och kassör var uppe till diskussion, men bibehölls oförändrade.

Fem motioner handlade om att avskaffa den nyinförda obligatoriska avgiften på Anbytarforum. Alla kan fritt läsa i forumet, men vill man skriva inlägg får man numera betala 100 kr. Stämman följde förbundsstyrelsens linje att avgiften blir kvar, men beslutet omprövas nästa år.

Av övriga motioner var det två som ledde till mer diskussion. Den ena handlade om bättre kommunikation mellan förbundet och dess medlemsföreningar. Den andra om förbundets framtida arbetssätt. Även om bägge motionerna avsågs tror jag att diskussionen var viktig.

Till ny förbundsordförande valdes Barbro Stålheim, som efterträdde Ted Rosvall som suttit i 8 år. När det gäller kommande år, betonade Barbro att styrelsen kommer att arbeta för bättre kommunikation och samarbete med medlemsföreningarna för att tillsammans kunna ta ansvar för förbundets verksamhet och släktforskningens framtidsfrågor.

Övriga val gick på valberedningens linje: Anna-Karin Westerlund och Anna-Lena Andersson omvaldes. Björn Jönsson, Gunilla Didriksson och Birgitta Larhm nyvaldes på två år och Ewert Arwidsson på ett år. Valberedningen omvaldes i sin helhet. 🍀

OLOF CRONBERG

De 3062 människor som besökte Släktforscardagarna i Malmö 2008 hade många intressanta föredrag att välja mellan. På de kommande sidorna redovisas en sammanfattning av några.

Anders Ödman från Lunds Universitet berättade om det hårda skånska kriget.

– Krig säljer! Bokhandeln är full med böcker om krig. Göingar romantiserar ofta snapphanar och räknar dem som en av de viktigaste aktörerna i svensk historia. Var de verkligen värst drabbade av det skånska kriget?

Skånska kavallerilagen, där soldater rekryterades från områden som varit svenska länge, gjorde att många klagade. Historier om hur knektarna söp, slogs och stack från sin post florerade. De var otrevliga och gjorde att bönderna, som var tvungna att inhysa dem, förlorade mycket pengar.

Året efter krigsförklaringen, 1676, sjunker svenska *Stora Kronan* – världens största skepp – i det pågående kriget. Danskarna kom då in med 700 skepp i hamnen. De var överlägsna i antal.

Fler mannar behövdes till kriget och rekryteringen skedde över hela Sverige. Överkalix infanteri med 1 700 män, gick

ända ner till Skåne. Hälften fick till sin lycka åka båt från Stockholm, men lyckan var kortvarig då de var med på *Stora Kronans* sista färd.

– Krig hade paus under vintrarna på den tiden. Vapnen fungerade inte bra, och mat- och foderförsörjning gick inte att ordna. Under kriget förbrukades t.ex. 40 ton hö per dygn.

Lusburen tyfus och andra sjukdomar tog många liv under kriget – 1000 man per vecka.

Under perioden 1676–1679 var plundring, våldtäkt, mord och bränder vardag. Många barn fick trauman för livet vilket ledde till hämndbegär och snapphaneri.

Tre mil runt Landskrona brändes allt i 63 byar. 1678 fanns inget kvar att slåss om och kriget dog ut. Fredsbönder från väster- och östergötland samt Tyskland bosatte sig senare i den öde bygden.

I herdaminnen berättas det om brutalisering och alkoholisering. I norra delarna av Skåne finns dock inga spår i herdaminnena efter danskkriget.

– Det var inte så farligt i göingebygden under krigstiden. Det var som att bo med en getingsvärm, men på slättlandet var det som att bo under en ångvält, förklarar Anders Ödman.

Danmarksstudier i Lund

Hanne Sanders från Lunds Universitet berättade om försvenskningen av Skåne.

Den ryska utställningen.

Skåne hade varit integrerat i Danmark. Efter Roskildefreden hade man egna lagar och privilegier, så allt fortsatte som vanligt. Danskt blev skånskt, men inte svenskt.

1681, då Karl XI införde envælde, blev Skåne, Halland och Blekinge del av det svenska riket. Lunds Stift blev en del av Svenska kyrkan. Det var nu viktigt att prästerna pratade svenska i kyrkan. Det var dock oviktigt hur folket pratade eller skrev.

Lunds Universitet öppnade 1666. Många kämpade om att få universitetet i sina städer, men Lunds goda ekonomi avgjorde. Det var en internationell skola där 1/3 av lärarna var danska katedral-lärare, 1/3 svenska och 1/3 tyska lärare.

Försvenskningen skedde på ett administrativt och politiskt plan, att ändra ett folks kultur är svårt och var inget mål. Svenskhet eller danskhet fanns sällan med i argumenten.

Under kriget flydde 10 000 av Skånes 140 000 stora befolkning på grund av etnisk rensning, men kanske så många som hälften kom tillbaka efter krigsslutet. Rörelsen över sundet är dåligt undersökt, men inte alls så stor del av befolkningen flydde som det ofta sägs. Det fanns ingen järnridå. Detta fenomen är lika gammalt som begreppet – från 1960-talet.

Snapphanar var en mycket liten del av befolkningen, och de var endast aktiva

» Kvinnornas intensiva handel hade gjort det enklare att hitta svenskt kött att köpa vid Helsingörs brygga än vid Helsingborgs. «

under krigstid – totalt åtta år. Eftersom historia oftast är lika med krigsskildringar har snapphanarna fått obefogat mycket utrymme.

– Snapphanar var viktiga – ja – men det var bara under en kort period av krig. De hade en biroll i fredstid. Krig har fått för stor roll i vårt historieberättande!

Livlig trafik över sundet

Solveig Fagerlund berättade om kvinnornas handel efter Roskildefreden. Kvinnorna fick bedriva handel om de inte konkurrerade med köpmännen. Kött och smör såldes till Danmark medan lin och ull såldes till Sverige av kvinnorna. Även exotiska varor som sviskon, citroner, flor och leksaker fanns till salu.

Färjebåtar reste fram och tillbaka mellan Helsingborg och Helsingör, bland annat för att transportera kungligt gods. Mellan Helsingborg och Helsingör var det tullfrihet vid inköp för husbehov.

Efter Roskildefreden blev tullen högre och den måste alltid betalas. 1660–1675 var läget spänt mellan tulltjänstemännen och kvinnorna kunde därför bedri-

va mycket handel utan att åka fast. Ofta kunde kvinnorna stjäla saker i Danmark och sedan sälja det i Sverige.

1709 kommer tulltjänstemännen överrens och börjar sätta dit alla "rännekärningar". Kvinnornas intensiva handel hade gjort det enklare att hitta svenskt kött att köpa vid Helsingörs brygga än vid Helsingborgs. Senare infördes restriktioner av kvinnors resande. Några kvinnor förbjöds att ta med varor till Danmark, vissa att åka över överhuvudtaget.

Kvinnorna som bedrev handel hade ett stort nätverk av t.ex. bönder, slaktare och färjemän för att kunna sköta sina affärer.

De satans svenskere

Charlotte S H Jensen vid Danmarks Nationalmuseum berättade om danskarnas inställning till svenskar.

Med början vid Roskildefreden 1658 fram till skandinaviströrelsen under första halvan av 1800-talet var danskarnas inställning till svenskar dålig. Vi kallades allmänt för de satans svenskarna.

I sagorna var svenskar alltid onda på den tiden. Svenskarna tog allt eller dödade alla

i byn, men polackerna var faktiskt ännu värre. Svenskarna var överfallare av försvarslösa, plundrare och mördare. Men svenskarna var också dumma – och kunde därför överlistas av de svaga.

Danska jungfrur stängdes in i tunnor av svenskarna och såldes till Norge. Men en gammal dam knuffade helt på egen hand ner en dum, svensk soldat i en kista och stängde igen – för alltid.

Alla svenskar dödades på Bornholm 1658, detta kallades *"den store svineslakt"*. En svensk hade gömt sig inne i ett träd för att komma undan, men då slog blixten ner och dödade honom – ett bevis för att gud var på danskarnas sida.

I sagorna hänger allt samman, det är ödet som bestämmer. Mirakler inträffar och vissa har mer kraft än andra. Sagorna var källor för normer och värderingar och därför viktig propaganda för den danska staten.

SVAR

SVAR samarbetar nu med mormonerna som skannar filmer för 1860–1905 mot att SVAR gör dem tillgängliga digitalt. SVAR skannar själva rullfilmerna. Silverfische-skanning pågår ännu, men det tar tid. Viss skanning av original sker också för att samlingarna ska bli kompletta.

Indexeringen av födda, vigde, döda 1898–1937, mantalslängden och folkräkning 1930 är påbörjad.

I folkräkningen 1880 och 1900 kan man välja att visa originalsidan. Detta blir snart även möjligt för 1890. Överst i folkräkningen finns en knapp för statistik. Där kan man sortera svaret på t.ex. ålder, yrke och födelselän. Detta kan ge intressant information om släktens hembygd.

Arkiven med frigivna straffångar och generallmönsterrullorna innehåller ofta både fotografier och utförliga personbeskrivningar. Bilder finns på officerare från 1600-talet och framåt.

Genline

Genline har skannat alla historiska kyrkböcker 1600–1900. Kompletteringsfilmning för 1898–1937 har nu påbörjats. De svarta hålen, med skadat och svåräst material, ska omskannas från originalen. Detta antas bli klart inom några år.

GIDx, platsindexering, började i juni och nu är 10 % av församlingarna adopterade. 1,5 miljoner poster är redan indexerade och om 15 månader förväntas indexeringen vara komplett.

Den andra stora satsningen nu är bygden på nätet – Bygdeband. Hembygdsföreningarna lägger själva ut sitt material på hemsidan. Både Bygdeband och GIDx fokuserar på platsen, vilket underlättar vid informationssökning.

I Bygdeband kan fornlämningar, naturreservat, bebyggelselämningar och annan information från bygden visas på en karta. Detta göra att man kan vandra runt i bygden på nätet.

Bilderna på Bygdeband är lågupplösta och man kan inte ladda ner dem. Detta borde leda till att folk kontaktar hembygdsföreningarna som kan sälja bilder och tjäna pengar.

Arkiv Digital

Företaget digitaliserar original med hög kvalitet och senaste teknik. I höst påbörjas Gotland, senare ska Östersund och Härnösand avklaras. Stockholm har blivit försenat på grund av vattenskador i arkivet.

Först fotograferas husförhör, födda, döda, vigda och flyttlängder. Sedan nya-re material från 1895–1937, mantalslängder, bouppteckningar och domböcker.

Södermanland är klart inom kort, sedan blir det Västmanland – förhoppningsvis är de klara innan jul.

En ny programfunktion gör det möjligt att skapa bokmärken, vilket gör att du enkelt kan hoppa till sidan vid ett senare tillfälle. Det ska snart även bli möjligt att spara bilden man ser på.

Uppdateringar av visningsprogrammet sker automatiskt eftersom programmet finns centralt, online. En mer utförlig programmanual kommer i slutet av året.

– Varför läsa i svart/vitt då du har bytt till färg-TV sedan länge?

EMIWEB

EmiWeb är en ideell förening med bland annat emigrantinstitutet som medlem. EmiWeb är ett datasystem som visar migrationsrörelser i Sverige.

Svensk-amerikanerna bildade många svenska församlingar och flera svenska college startades, vissa finns kvar än i dag. Svenskarna startade också föreningar och tidningar – nära 1000 olika. Några få finns ännu kvar. De flesta är mikro-filmade. 60 000 dödsnotiser från svensk-amerikanska tidningar finns i databasen.

EmiWeb bygger upp ett ständigt uppdaterat webbaserat datasystem. 1,2 miljoner utvandrare och snart 500 000 in-

vandrare från början av 1800–1850 finns med. Personregister till kyrkböcker, brev och bilder är andra exempel på vad som finns i databasen. EmiWeb ska sträva efter att samla in så många amerikanska och nordiska källor som möjligt.

Guldorn i arkiven

Rolf Nilsson berättade och inspirerade till användning av många olika källor.

Protokoll från socken- och kyrkstämman samt skolrådet är intressanta källor för släktforskaren. De finns sedan 1900 i kommunarkiven. Avskrivna protokoll för Halland/Småland finns på www.lokalhistoria.nu, men oftast är sockenstämmoprotokollen svåra att läsa och hitta i. De är otillgängliga och man måste ofta läsa i originalen.

Häradsrätten har domböckerna med lagtima och urtima ting samt småprotokoll som lagfarter, förmynderskap, äktenskapsförord och bouppteckningar.

Saköreslängden är ofta sist i protokollet i häradsrätten, där kan man t.ex. se om någon blivit bötfälld. Här kan man hitta fäder till oäkta barn.

Andra intressanta källor är hembygdsböcker och muntliga källor. Intervjua anhöriga, res runt i trakten och prata med lokalbefolkningen. Hembygdsföreningen kan ge information, se www.hembygd.se.

Rolf visar exempel på information han funnit i arkiven om en familj. Vid hustruns död skrivs det i sockenstäm-

moprotokollet hur församlingen skulle ta hand om den fattiga familjen. Fadern och styvmor var senare inkallade till prästen som pratade med dem om att de måste vara snällare mot barnen. I domstolsprotokollet står det när prästen anmäler till kronolänsman att fadern var försvunnen. Grannar vittnar och detta ger en levnadsbeskrivning till nytta för släktforskare.

Nyheter från predikstolen

Elisabet Reutersvärd berättade om nyhetsförmedling förr i tiden.

Kungörelser vid kyrkan, tinget och rådhuset gav befolkningen nyheter. Då alla måste till kyrkan, fick alla reda på kungörelserna. Det var även ett dragplåster för att få alla att gå till kyrkan. 1686 infördes en kyrkolag om kungörelser, men de fanns redan innan dess.

Kungörelser kunde handla om allt möjligt som t.ex. auktioner, försäljning av fastighet, försvunna brottslingar, epidemivarningar eller informera om vem som hade obetalda skatter och böter.

Tryckta kungörelser är inbundna och finns på landsarkiven, riksarkivet och kungliga biblioteket. För släktforskare är länskungörelserna intressanta – där syns vanliga människor.

Fattiga kunde få uppfostringsbidrag till barnen och familjen. Det var ett slags barnbidrag som behovsprövades och betalades ut av Barnhuset. Länsstyrelsens arkiv har originalen.

Efterlysningar var mycket vanliga. De kunde handla om tjänstefolk som övergett sin tjänst, män som avvikit från militärtjänsten, förrymda brottslingar och gifta

» Det var inte så farligt i göingebygden under krigstiden. Det var som att bo med en getingsvärm, men på slättlandet var det som att bo under en ångvält. «

Göran Skytte, journalist och författare.

personer som rymt från äktenskapet. Ofta följer också en beskrivning av utseende, egenskaper, liv och leverne samt yrke. Angiveri uppmuntrades.

Under ett antal år under senare delen av 1700-talet kungjordes alla som varit patienter vid Lunds lasarett och vilken socken de kom ifrån. Sjukdomsuppgifter fanns ej med, men sist visas lasarettets statistik, med bland annat antal patienter och antal döda. Detta var reklam för lasarettet som försökte få bönderna mer positivt inställda.

Freden i Roskilde syns inte i någon kungörelse från den tiden. Det berodde på att kungen av Danmark först måste meddela folket att de var fria från honom. Först vid Malmö recess 1662 gick information ut om att Skåne, Halland och Blekinge blivit svenskt.

Brev från tystnaden

Göran Skytte berättade om hur han fick veta mer om sin döve mormors far.

Han visste först inget om de döva släktingarna – bara att de funnits. Det visade sig att det fanns en hel skolåda full med brev från hans mormors far Julius Dalmer uppe på hans mors vind. Det är unika brev eftersom de dövas historia inte skrivits, de fick ju inte lära sig att skriva.

Under senaste 2000 åren har det varit likhetstecken mellan döv och dum/idiot. Döva var själlösa djur. Längre såg man

inte heller sambandet mellan dövhet och talförmåga, en döv person kallades därför ofta för dövstum förr.

Carl Julius Dalmer föddes 1841 i Båstad. Han blev döv vid 2 års ålder på grund av en förkylning. Det var svårt att kommunicera med familjen och framtiden såg inte ljus ut. Dövhet innebar ofta att man var dömd till ett liv i fattigdom och okunskap.

1809 öppnas Sveriges första skola för döva; Manillaskolan. Genom en otrolig tur blev Julius antagen – han var en av få. Skolan utbildade i olika passande yrken. Julius utbildades till skomakare och han lärde sig att läsa och skriva. Han tillbringade nio år i skolan. Inga hembesök var tillåtna och han fick själv bara besök en gång, av sin bror.

Kungafamiljen var ofta på besök i Manillaskolan då den hade kungligt beskydd. Dessa döva barn som ofta kom från fattiga förhållanden fick studera och träffa kungafamiljen! Utbildningen avslutades med konfirmation i slottskyrkan. Nu blev de äntligen förmänskligade.

Julius jobbar först som skomakargesäll några år. Då det blir sämre tider flyttar han till Ven. Där kommer han i kontakt med Tysta Skolan. Julius blir anställd som lärare där – en av de första lärarna för döva som själv var döv. 1870 flyttar skolan till Småland. Efter några dispyter säger Julius upp sig.

1880 gifter han sig med Elisabet Sten, döv sedan fyra års ålder. Då de fick barn utackorderades de eftersom man befärade att dövheten skulle gå i arv, men alla barnen fick fullgod hörsel. Han skaffade sig ett stort hus i Älmhult. Han hade en blomstrande firma och började anställa folk – andra döva skomakare. Kanske var han först i världen – en döv man med anställda. Älmhult blev med tiden ett centrum för döva.

Det går att följa Julius skrivutveckling i de bevarade breven. Han använde många egna uttryck och formuleringar. Julius uppfann faktiskt ett eget språk, på grund av översättningen från teckenspråk till svenska.

– Jag önskar att jag hade kommit på sådana uttryck som han gjorde: *"Har frusit som sparven av kalla känslor"* eller *"styggt regn"*, säger Göran.

På riksarkivet fanns en skatt! Manillaskolan sökte i hela Sverige efter passande elever. De lokala prästerna fick sedan prata med de döva barnens föräldrar inför en eventuell antagning. Allt antecknades på svarsblanketter som finns bevarade. Frågorna löd t.ex. "Hurudan är den döves humör, karaktär och sinneslag?". Detta betyder att man kan få reda på mer om döva barn från den tiden än hörande barn. 🐼

Patrick J. Johnson
medlem 7107

Ulrica Andersson
medlem 38633

Frågor

Vilket släktforskningsprogram använder du? Vilka är de bästa programfunktionerna?

Jag använder Reunion, DISGEN och Family Tree Builder. Om man slog ihop de tre programmen skulle man, enligt mig, få det ultimata släktforskarprogrammet. DISGEN har Ortdata-basen och kartor, Reunion ger bra utskrifter och rapporter samt har ett snyggt gränssnitt medan Family Tree Builder hanterar fotografier på ett bra sätt.

Jag använder Min Släkt sedan några år. Jag använder programmet främst för att lägga in nyfunna släktingar och titta på antavlor.

Vilka andra fritidsintressen har du? Rekommendera några favoriter inom litteratur- och underhållningsområdet? Vilken är din favoritmat och favoritårstid?

Shantaram av Gregory David Roberts är en bok jag kan rekommendera.
Jag äter gärna hummer och lyssnar till musik med Deep Purple och Black Sabbath.
Vår och sommar är bästa tiden på året!

Mina fritidsintressen är bland annat att träffa kompisar, resa, läsa tidningar, sticka och virka samt lyssna på musik.

Hemgjord lasagne med rökt lax och spenat är en klar favorit i köket.

Sensommaren/hösten är en trevlig tid eftersom luften är frisk och allt börjar om igen.

Var i Sverige finns din släkt? Har du andra intressanta släktforskningsresultat att berätta för oss? Har du kört fast eller har något annat problem med någon släktgren?

Jag uppdaterar just nu min forskning med 1900-tals material som nyligen släppts av SVAR.
Min forskning är ganska spridd över stora delar av södra Sverige och i hela 37 stater i USA.
Alla trodde att min farmors far Fritiof var enda överlevande barnet. Av en händelse fick jag syn på Fritiofs syster Jenny i en hfl. Hon hade utvandrat till Amerika!
Jenny var bosatt i Connecticut enligt hfl. Jag fann Jenny, hennes man Nels och deras barn i census 1910. 1930 har äldsta dottern gift sig. Hennes makes ovanliga efternamn gjorde att jag kunde hitta Jennys barnbarn Bill i telefonkatalogen. Cirkeln var slut då jag kunde besöka Bill och hans familj i Connecticut.

Jag har släktingar på flera platser – Södermanland, Östergötland, Småland, Närke, Västmanland och Värmland är väl de främsta landskapen. Jag är vallonättling, Tillman och Anjou, och tillhör smedsläkten Stockhaus.

Nu är mitt främsta mål att presentera de resultat jag redan har på internet, så att andra kan se dem. Funderar även på att göra en släktbok med hjälp av scrapbooking-tekniker och liknande.

Patrick J. Johnson, 46 år, bor i Linköping. Han verkar där som entreprenör.
Han har släktforskat i 19 år och varit medlem i Dis sedan 1997.

Ulrica Andersson, 26 år, bor i Sundsvall där hon går andra året på journalistprogrammet.
Hon har släktforskat i 10 år och varit medlem i Dis sedan 2007.

TEXT: Christer Lindskog
BILD: Anita Gartz

Husvilla men inte rådvilla

Dis-Väst hade för andra gången på fyra år blivit av med sin föreningslokal och styrelsen ville klargöra för oroliga medlemmar att alla förändringar inte nödvändigtvis är till det sämre.

Ar 2004 – under förberedelserna för Släktforskarlagarna i Göteborg fick föreningen budet från sin hyresvärd, Sveriges Släktforskarförbund, att lokalerna skulle sägas upp. Göteborgskontoret skulle stängas och därmed måste även Dis-föreningen lämna sin andel av lokalen på 3:e Långgatan i stadsdelen Masthugget. Det kändes sorgligt – verksamheten var livlig och uppskattad och antalet medlemmar stadigt på uppgång.

Förbundsledningen inbjöds att besöka ett medlemsmöte i Göteborg, det ägde den gången rum i Volvos bilhistoriska museum vid Arendal. Dåvarande kassören Kurt Modig kom till mötet och kunde med stöd av sina erfarenheter ganska snart meddela att Göteborgskontoret fått en nådatid. Dis-Väst startade en sökning efter ny lokal med målet att sänka kostnaderna, ge större tillgänglighet

och bättre förutsättningar att utveckla verksamheten, både föreningens och förbundskontorets. Invigningen av den nya lokalen på Mandolingatan 19 i Västra Frölunda kunde efter en mindre ombyggnad och många timmar av frivilliga medlemsinsatser ske i samband med Bok & Bibliotek 2005. Dis-Väst hade flyttat in med en modern datorpark, sitt bibliotek och sin utrustning för utbildning och möten och betalade sin marknadsmässiga hyra därtill.

2007 var det dags igen

Det var inte direkt oväntat att Släktforskarförbundets mycket dåliga ekonomi skulle få konsekvenser för kansliets verksamheter. Det kändes lovande då Dis på stämman 2006 fick stöd för förslaget att

» Många, många frivilliga har fungerat som ansvariga stugvärdar för lokalens många besökare... «

alternativ lokalisering skulle studeras för att sänka de gigantiska hyreskostnaderna i Sundbyberg. Ledsamt nog valde man att flytta inom samma stadsområde och nästa steg blev därför fortsatt drastisk bantning av personalen och sedan ett nytt beslut att stänga det exempellöst livaktiga och framgångsrika Göteborgskontoret.

Motgångar kan stimulera, fighting spirit och nytänkande är tillgångar för en ideell förening med hängivna medlemmar. I nöden provas vännen – Dis-Väst har till all lycka goda samarbetspartners och med rationalisering och bättre resursutnyttjande kunde gemensamma fördelar

Kjell Weber och Charlotte Börjesson, två styrelsemedlemmar som gjort stora insatser för Dis-Väst under lång tid.

sökas för Dis-föreningen och SV, Studieförbundet Vuxenskolan som under lång tid varit djupt engagerad i Dis-föreningens kurser och utbildningsprogram.

På Dis-Västs årsmöte i Kungälv 2008 kunde styrelsen informera om nya planer. Nya lokaler söks för föreningen tillsammans med SV. Större ansträngningar skall också göras för att bedriva verksamhet närmare medlemmarna i hela Dis-Västs region. Samverkan med lokala och regionala släktforskarföreningar, bibliotek, museer, hembygdsföreningar skall vitalisera och stimulera verksamheten samtidigt som det som görs i nya Göteborgslokaler skall bli effektivare. Vi har också haft turen att få bidrag i form av skänkta datorutrustningar och även gynnsamma leveransvillkor när vi själva ordnar arrangemang och studieresor.

Vi tror att vi nu kan sätta målen ännu lite högre, men vi ser med sorg tillbaka

på hur mycket engagerat arbete som gått om intet – vi kommer att sakna det oerhört inspirerande och givande samarbetet med förbundets ansvarige i Göteborg, Kent Andersson.

Stort tack alla medlemmar

Ingen har nog missat den tämligen bittra ordstrid som förekommit i spalterna mellan Dis-Väst och Släktforskarförbundet sedan förbundet tog beslutet att återigen lägga ner verksamheten i Göteborg.

Det vore naturligtvis trevligare om dispyten aldrig uppkommit, men vi i styrelsen tycker att vi är skyldiga våra lojala medlemmar några klara besked. Det är nämligen till största delen deras förtjänst att det alls har kunnat finnas ett vitalt Göteborgskontor för förbundet och en i verklig mening öppen resurs för släktforskarna i västra Sverige. Det är också våra medlemmars pengar som har finan-

sierat lokalhyran för den tillgång till lokalen som Dis-Väst haft i sin verksamhet.

Många, många frivilliga, oegennyttiga har fungerat som ansvariga stugvärdar för lokalens många besökare, anskaffat, skött och underhållit utrustningen, exempelvis datorerna som hela tiden tillhandahållits av Dis-Väst. Dessutom har samma frivilliga ryckt in och vikarierat för förbundets representant, hållit öppet under sjukskrivningsperioder och arbetat med information om verksamheten.

Nu är detta historia – nu arbetar vi vidare med de mål vi satt upp för vår verksamhet, att vara en resurs för dem som vill släktforska, att rekrytera, utbilda och stödja nya medlemmar och att utveckla denna en av landets stora och växande folkrörelser – förhoppningsvis i ett tillstånd av fred mellan oss och Sveriges Släktforskarförbund. 🐼

TEXT: Stig Lagerfjärd, Arnold Lagerfjärd
BILD: Arnold Lagerfjärd, Anna Linder

Brasilienfararen

Arvid Lundqvist

Arvid Lundqvist är norrbotteningen som åkte till Brasilien, och hem igen. Men han började och slutade sitt liv i Edefors församling, Boden. Han var en arbetsam man som komponerade vemodiga melodier på sin fiol.

Tryckta källor:

Göran Friberg: *Brasiliensvenskarna*

Lennart Jaktlund: Artikel i *Glimtar från Edeforsbygden 1977-1978*

Glimtar om bygdemusik (i "Bodens kommun från forntid till nutid")

Fritz Svedberg: *Folkklåtar i Norrbotten*

I slutet av 1800-talet var 10 Milreis värda 20,40 kronor.

BILD: Mauricio Mercer

Arvid Lundqvist föddes den 9 september 1877 på Åminne i Edefors församling i Lule älvdal. Fadern hette Per Lundqvist och kom från Skinneryd i Sunne socken, Värmland. Han hade arbetat i kanalgrävningen vid Edeforsen och han hade gesällbrev som skraddare. Han gifte sig med Johanna Johansdotter. De bosatte sig på ett torp vid Åminne kungsgård, grundad 1858 av blivande Karl XV under hans resa i Norrbotten. Makarna fick sju barn och Arvid var det sjätte. Pappa Per dog den 30 juli 1883, då Arvid var ett litet barn.

Arvid bodde med sin mor till 1893. Då flyttade han tvärs över älven och blev dräng hos Petter och Sofia Boström. Den 24 oktober 1895 flyttade Arvid tillbaka till modern. Exakt två år senare flyttade han till Harads och blev dräng hos Nils Petter Lundström. Den 24 oktober 1900 blev han dräng hos Andreas Boström i Västra Bovallen.

Att samma datum för flytt återkommer beror på "slankveckan", den lediga vecka som enligt legostadgan gavs åt tjänstefolk, som bytte tjänst. Man skulle anmäla sig inom sju dagar till ny tjänst. Och nu började Arvid benämnas arbetare.

Avjon Boström var son till Andreas och bodde 1931, när vårsläkt övertog gården, tillsammans med Petters änka Sofia. De flyttade till kyrkbyn Harads. Avjon hade en tid kvar en markbit med en lada, som vi kallade Avjonladan. I ladan fanns en del papper, som lämnats där av Arvid Lundqvist. Det äldsta papperet var ett frejdebetyg av kyrkoherde Henriksson för beväriman No 32 194/1898 Arvid Lundqvist, skrivet den 23 oktober 1901. Det fanns fler frejdebetyg. De visades upp när man sökte arbete.

Kuvert med poststämplor och adresser visar var Arvid befann sig vid olika tillfällen. Han verkar ha flyttat till Jämtland hösten 1904. Det första kuvertet dit är stämplat i Harads den 13 november

1904 och i Boden nästa dag, vilket också säger något om den tidens postgång. Arvid började arbeta för E Lithander i Lit, som tydligen var både jordbrukare och grosshandlare.

Arvids mor Johanna Lundqvist dog den 25 februari 1905. Ett par månader senare fick han brev från hemmavarande brodern Axel. Det var knapert och moderns bortgång blev dyr med doktor, mediciner och begravning. Det var svårt att få lönearbete. Axel hade ett arbete på Åminne, men det var dålig förtjänst – 1,50 kr om dagen. Och det var inte arbete varje dag, han kunde få gå flera dagar hemma.

Arvid slutade hos Lithander och tänkte troligen komma hem. Men Avjon skrev den 3 maj 1905: *"... inte skall du komma hemm för att få arbete för här får man inte förtjäna en enda krona en del på allt att svelta ijäl"*.

Arvid arbetade sedan en tid på Hissmofors AB i Krokom, som drev sågverk. Timlönen var 28 öre. Han blev skadad och låg på lasarettet i Östersund. Sista kuvertet till Östersund är stämplat i Harads den 13 augusti, i Boden nästa dag, i Krokom den 16 och i Östersund den 16.

Arvid flyttade senare till Kiruna. Han fick jobb hos LKAB. Det vanliga för nybörjare där var att lasta malm för hand. I augusti 1909 tjänade han 10,59 kr men i juni 1910 146,33 kr.

Arvid for till Bovallen sensommaren 1910. Han försökte sig då på försäljning, bl. a. åt C A Gustafsson, Uddebo, och Nordiska Fabriks-Kompaniet, Karlstad. Varorna var t.ex. gobelänger, tavlor och möbelytger.

Resa till Brasilien

Arvid reste till Brasilien i den tredje och sista utvandringsvågen 1909–1911. Landet utlovade jord åt den som ville ha och därtill gratis resa. Överresan startade i Hamburg. Man fick nog ta sig dit med egna pengar.

Ungefär 700 svenskar reste i den här vågen. Majoriteten var från Kiruna, Malmberget, Jokkmokks och Älvsbyns församlingar samt Tornedalen. Det var mest gruvarbetare, som i stor utsträckning saknade kunskaper i jordbruk. Så skulle dessa från norra Sverige bedriva jordbruk i det feberheta Brasilien med mycket dålig mark, som var både snårig och eländig. Därtill kom sjukdomarna i värmen.

Varför flyttade man till Brasilien? Det förekom mycken debatt i tidningarna, och erfarenheter från tidigare utvandringsvågor borde ha fått människorna att tänka till. Storstrejken 1909 kom att få stor betydelse. En lågkonjunktur hade medfört att arbetarnas löner sänkts. Det ledde till konflikt mellan LO och SAF. Strejk utlystes för hela landet, med några få undantag. LO tvingades backa. Det var ett svårt slag för arbetarrörelsen, och LO förlorade många medlemmar. Missnöjet var stort och utbredda åsikter fanns om missförhållanden i Sverige.

Nu passade politiska agitatorer på att utnyttja folks missnöje. Man propagerade för utvandring: "Bort från Sverige!" ➔

» Så följde tunga dagsresor i täckta vagnar utan fjädring. Först drogs de av hästar och sen av långsamma oxar «

➔ blev ett slagord. Man framhävde fördelarna med utvandring medan nackdelarna kom i skymundan. Budskapet var att fly bort från missförhållandena i Sverige till Brasilien, där man skulle få det bra. Norrskensflamman den 6 april 1911 återgav följande från en soaré i Kiruna den 2 april:

*"Jag möter feber och klimatet
Långt hellre än det bån och batet
Och innesluter mig hos Luna
Adjöken till Kiruna."*

Arvid Lundqvist måste ha kommit i kontakt med dessa tankegångar. Intressant är att första raden talar om de prövningar, som skulle komma.

Arvid hade från Brasilien skrivit ett brev till kamraten Olof Jansson i Kiruna. Denne skriver troligen i juni 1911 om sin tilltänkta resa till Brasilien, men han saknar ännu respengar. Jansson hade i Norrbottens-Kuriren läst artiklar, baserade på brev från utvandrare. Där stod det om hungersnöd, sjukdom och elände. Jansson tror att Kuriren överdriver men frågar också efter Arvids uppriktiga uppfattning om Brasilien. Det skulle visa sig, att Kuriren hade rätt när man påstod att för de utvandrande svenskarna var det "ett rent helvete".

Blommornas ö

Olof Jansson inledde sitt brev med: "...börer att ... ni har lyckligt framkommit till Blommornas ö". Enligt kyrkans böcker i Jukkasjärvi församling reste Arvid till Brasilien den 8 mars 1911. Han hade sällskap med bl. a. Isak Bergman med familj från Vittangi, Erik August Persson, Anna Matilda Holmgren och Axel Ström från Kiruna.

I *Ilha das Flores* – Blommornas ö – blev det karantänsvistelse till en början. Vilket underbart namn! Vilket lovande namn! Men det blev nog det enda underbara.

Man fortsatte nu till hamnstaden Porto Alegre. Där delades invandrarna upp på två kolonier: Guarany och Erechmi. Arvid hamnade i den förstnämnda och fick åka tåg tjugo mil till Ijuhy. Resten av färden gick på fyrhjuliga vagnar utan fjädring på mycket dåliga vägar. Vagnarna kallades *carrocas* eller *carros polacos*. Färden var svår.

Arvid hade jobbat i jordbruk, men den utlovade marken var knappt odlingsbar med buskar och skog. Många av invandrarna svalt ihjäl eller dog av härjande sjukdomar. När Arvid begrundade sin situation i ett ogästvänligt land skrev han polskan *Hemlängtan*.

Svenskarnas liv i Brasilien

Det finns tyvärr ingen information om hur Arvid försökte etablera sig på plats i Brasilien. Vad vi vet är inget känt om detta. Han har själv inte velat berätta – tydligen var upplevelserna alltför svåra. Emellertid finns i Edefors Hembygdsförnings medlemsblad *Glimtar från Edeforsbygden 1984* en fin berättelse om försöken att odla och bygga i det nya landet.

Den 29 november 1910 utvandrade Olov Fredrik Persson och hans hustru Maria Miljana med sina sju barn, endast några månader innan Arvid Lundqvist företog samma resa.

En farbror köpte stugan i Bäckmark och bästa mjölkkon för 150 kronor; de sålde mest allt för att få pengar för resan till Hamburg.

– Men symaskinen vägrade mamma släppa ifrån sig, berättar dottern Hilma. Man lockades av fri resa från Hamburg och en jordlott med förmånliga betalningsvillkor.

Resan långt bort

Den fria resan över Atlanten med Hamburg-Amerikalinjen blev en svår upple-

velse med alltför många människor inrymda i trånga och smutsiga utrymmen. Liksom Arvid steg man i land på *Ilha das Flores* – Blommornas ö. På denna ljuvliga plats fick man stanna en tid. I karantän får man anta.

Sedan reste man med båt till Porto Alegre. Efter det Miljana kommit över en svår magåkomma for man med tåg till Santa Maria. Så följde tunga dagsresor i täckta vagnar utan fjädring. Först drogs de av hästar och sen av långsamma oxar. På natten sov man under vagnarna med rena urskogen runt omkring. Så kom man till Guarany.

Familjen skaffade ett par getter och några höns hos svenska kolonister. När de kommit fram och bodde med djuren i en liten hydda råkade de ut för en farlig situation, när en jaguar försökte ta sej in i hyddan. För att få skydd för djuren inackorderades de hos en tysk grannfamilj, som blev familjens goda vänner och hjälpare.

Odling av ny mark

Man byggde en stuga, ett fönsterlöst pörte, fällde skog och brände. På den röjda marken sådde man nu majs, ärter och bönor. Det var en glädje när det började spira ur marken. Så fick man en ko av de snälla grannarna Taube för att de yngre syskonen hjälpt dem med att rensa ogräs. Nu hade man ko, kalv, getter och höns i sin enkla lagård.

Det var ett stort ögonblick, när de nya fina ärtorna skulle kokas. Efter en stund lyste mamma Miljana i grytan och slogs av förfäran. Det var nästan bara mask i grytan. På ett par dar hade det kommit maskar i ärtorna, och de hade ätit tomt! Bara de vackra skalarna kvar. Det var ett hårt slag i fattigdomen.

Det blev dåligt med mathållningen i fortsättningen också. Rätter av majs och

Svenskarnas resrutt i Brasilien, från Rio de Janeiro till Porto Alegre och vidare in i landet.

palmvärg var nästan daglig föda. Rickard satte ut nät, som man haft med från Sverige, och fick en massa underlig fisk. Ingen visste om de gick att äta, så de provade på katten, som de fått av Taubes. Katten bara fnyste, så de vågade inte äta fisken. Miljana slaktade då kalven, så att de fick sig någon mat.

Bygge och mat

Pappan arbetade mycket hårt för att få upp ett riktigt hus, som skulle göra, att han fick ett lån på 250 milreis från staten. Man fick 30 milreis för att köpa verktyg och 15 för utsäde. Ett kvitto på 30 milreis fick man för att kunna handla med i Guarany. När Rickard skulle handla en gångsa handlar, att de tagit ut allt. Men han fick inte kontrollera om det var rätt. Det berättades också, att pengar skickats från provinshuvudstaden Porto Alegre, men man fick inga. Huset blev klart med två rum och veranda. I stället för fönster var det luckor utan glas.

Ett par av flickorna träffade en indianpojke, som smackade som han ätit

något gott och pekade. Flickorna följde honom. Han for åt höger och åt vänster och långt in i skogen, så flickorna blev lite betänksamma. Pojken stannade vid ett träd. Med en kvist skrämd han bort en massa bin från en bikupa med vaxkakor, som rann av honung. Flickorna satte i gång att sätta i sig. Det klibbade på fingrarna, i ansiktet och på kläderna, men dom bara åt – hade inte sett godsaker på månader. Pojken plockade stora palmblad, som de lade vaxkakorna i och bar hem. Det blev fest!

Fest blev det också, när man kunde skörda potatis liksom majs, som blev läckra majsbullar, gräddade i en järngryta, nedgrävd i varm aska.

På julaften var Hilma jultomte i pappas röda arbetsskjorta med palmblad som totemask. Hon delade ut julklappar, som visserligen var gamla saker, inslagna i palmblad, men roliga ändå. Man sjöng julpsalmer både hemma och hos Taubes.

En annan fest blev det när pappa lyckades skjuta en tapir, som döttrarna fått syn på när de var ute i kanot. Kanoten

hade pappa bytt till sig av en indian för ett par slidknivar. Det blev glödstekt tapir för familjen och grannarna.

Katastrof!

I december efter den vanliga regnperioden kom regn i veckor, just när deras lilla odling börjat grönska så fint. Åskan gick, och man fick fly med några ägodelar upp i högre skog. När man kunde återvända hade vattenmassorna sköljt bort allt. Huset hade stulps och flyttats ned till skogsbrynet. Men symaskinen hade klarat sig!

Man tog nu sin tillflykt till Rosario i Argentina, där fadern fick arbete vid ett järnvägsbygge och sen vid ett vattenverk. Hilma fick hjälpa till hos en svensk lotskapenshustru, som var mycket snäll och gav familjen en hel del mat.

Fadern dog i april 1912 i sviterna av tyfus. Miljana for då hem till Sverige och Bäckmark med de yngre barnen och fick till sin lycka köpa tillbaka stugan och kon. De tre äldsta barnen blev kvar något år men återvände med tiden till Sverige.

Den svåra situationen för svenskarna i Brasilien uppmärksammades i Sverige. *Norrbottens-Kuriren* skrev artiklar och *Norrsken*flamman kom till en mer realistisk linje. Den svenska regeringen beslöt ge gratis hemresa till dem som ville det. Handelsattachén Axel Paulin skickades ner för repatrieringen, som skedde från Buenos Aires. Man fick ta sig dit på egen hand. En bråkdel tog sig till Sverige via Porto Alegre. Under 1912 och 1913 räddades 516 svenskar. 80 personer återvände på egen hand fram till februari 1912, alltså sammanlagt 596.

Arvid fick kanske inte veta om repatrieringen, för han återvände först sommaren 1912. Han tog sig hem genom att ta hyra på ett fartyg från Rosario i norra Argentina. Den 10 juni 1912 tillträdde Arvid tjänsten på *S/S Vladimir Reitz*, en dansk båt med destination Köpenhamn.

Han fick arbeta hårt under överresan. Arvid avmönstrade i Köpenhamn den 23 augusti 1912. Han skrev hem för att få respengar. Sedan han kommit hem var han inte särskilt angelägen om att berätta om tiden i Brasilien.

Giftermål och bosättning

Arvid gifte sig den 30 december 1917 med prästgårdspigan Fanny Christina Vesterberg, född den 2 augusti 1872 i Övertorneå församling. Bröllopet firades på prästgården i Harads. Kyrkoherde Henriksson ska ha stått för bröllopsmiddagen.

Arvid byggde en stuga ovanför vårt hus i Västra Bovallen. Det var en timring, som ska ha kommit från Forsnäs eller Grundsand. I sent 1900-tal rev Stig Lund den, och den uppfördes sen i trakten av Piteå.

Arvid och Fanny hade kor, och Fanny odlade. Två kvitton finns från när hon

köpt trädgårdsfröer från Anderssons fröhandel i Uppsala, t.ex. frön för morötter och sockerärt. Trädgårdsodling var nog annars föga känt i trakten på den tiden.

Fanny dog den 25 november 1930. Arvid flyttade efter en tid till Godtemplarhuset i Harads och senare till änkan "Grönn-Augusta" Nilsson, som hade vuxna söner. Det var nog ingen rolig tid för Arvid. Under 1930-talet jobbade han sommartid åt Vägstyrelsen med att gräva diken etc. Man grävde för hand, inga maskiner var i bruk. Under vintern jobbade han i skogen.

På ålderns höst skickade Grönn-Augusta Arvid till ålderdomshemmet, där han dog den 10 augusti 1949. Augusta bytte bort hans fiol till Jouko Saaninkoski mot en kubikmeter ved.

Arvids musik

Arvid var en bygdespeleman, kanske en följd av hans värmländska arv. Han spelade fiol och gitarr, men mest fiol. Hans låtar har betecknats som vemodiga och drömmande. Arvid spelade på danser och bröllop och uppträdde bl.a. på Edefors marknad och Harads IOGT-loge.

År 1929 deltog han i hembygdsföreningens länsfest i Luleå med tillhörande spelmanstävling. Han framförde tre låtar, bl. a. hans egen *Drömmar vid Flarkån*. Den finns i ett låtalbum från Norrbottens museum och är arrangerad av Fritz Svedberg. I albumet finns ytterligare tre låtar av Arvid, nämligen polskorna *Solglint*, *Hemlängtan* och *En sommarnatt vid Fällfallen*. *Hemlängtan* har troligen kommit till under Brasilienvistelsen eller som ett minne av denna. Den har ett stänk av jämtländsk låtdialekt över sig.

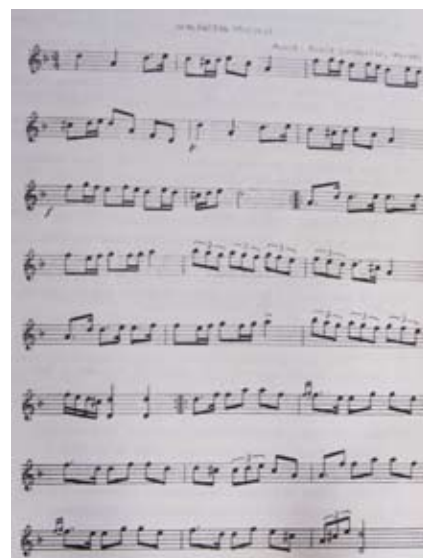
Arvid betecknas som en arbetsman, snäll och omtänksam. 🐼

Arvids föräldrahem Åminne

Torpet i Bovallen som Arvid byggt.

Noterna till Arvids *Hemlängtan*.

Behövs macspalten?

TEXT: Helge Olsson

Macspalten har snart funnits i tio år. Så länge frågor ställs borde även behovet av Macspalten finnas. Läsarna uppmanas härmed att höra av sig angående önskemål om förändring och förnyelse.

Behövs macspalten? Ja – det tror jag – så länge jag får små trevliga brev, med frågor, så har spalten en funktion att fylla. Härnäst fick jag detta brev:

*Hej! ... Jag vill från början strukturera ett släktträd och där lägga till eventuella berättelser, källor, bilder osv. Jag vill kunna skriva ut släktträdet och ev. lägga ut den på en hemsida. Men jag har svårt att hitta och utvärdera ett program som passar i Mac. Vill inte gärna med diverse tekniker "göra om" min Mac till en PC. Program du kan rekommendera?
Vänliga hälsningar, Eva*

Mitt svar:

Det finns två bra program för Mac; Reunion och MacStamträd, båda med svensk översättning. Jag använder båda, men föredrar Reunion. Du kan ladda hem gratis demoversioner på följande adresser:
http://gensoft.se/Reunion/Om_Reunion.html,
www.onlymac.de/html/stammbaum4sv.html

I de båda programmen kan du skapa både släkttavlor och antavlor med olika utseende. På min hemsida har jag använt Reunion i antavlorna.

Några dagar senare kom det fler brev;

Vet inte om jag tackat dig för ditt svar? Så - tack! Numera är jag lycklig ägare av Reunion och håller som bäst på att lägga in de uppgifter jag letat fram. Råkade se att min farfars far hette Lars i förnamn, så nu ska jag försöka leta rätt på den sidan. Möjligen var han också soldat... Vänliga hälsningar, Eva

Hej! Läste din utmärkta artikel i Diskulogen nr 81. Jag har nyligen börjat använda Reunion och tycker det är lättarbetat och bra. Ville nu testa släktbok eftersom det är mitt slutmål. Men efter alla anvisningar hur att göra i Reunion, vilket gick utmärkt, så fick jag inte upp Word som ett alternativ under Destination. Obs! Jag har Office-paketet installerat i min Mac-dator eftersom jag är van användare av Word och Excel.

Textfil var ett av alternativen som kom upp men jag är inte van att arbeta i det och jag tror Word är bättre för att skriva bok. En annan fråga – "tryckeri" – vilket tryckeri kan göra slutarbetet dvs. tryckning och bindning till rimlig kostnad?

Jag har också denna vecka hunnit gå med i Disgen - årskostnad 120 kr.

Mitt svar:

Roligt att Du trivs med Reunion. För att välja Ordbehandlare, gör Du så här;

Under Reunion i Menyraden – välj *Inställningar > Applikationer > Ordbehandlare* och välj Microsoft Word.

De flesta små tryckerier eller kopieringsföretag kan trycka enligt *Print on demand*-metoden. Jag får tryckt hos ett litet företag i Trelleborg.

Du hittar säkert något lämpligt tryckeri – men fråga om pris.

Appropå Macspalten

Den första Macspalten var publicerad i Diskulogen nr 49, oktober 1999. Om ett år firar spalten alltså 10 års jubileum. Artikeln i dagens Diskulogen nr 82, är den 33:e. De första åren handlade frågorna om Disgen 4.5.5.- programmet. Programmet används än i dag och går företrädesvis att köra i äldre Macar.

I ett tidigare nummer av Diskulogen kunde man läsa "Performa 450-475 önskas köpa". Det finns alltså ute i stugorna personer som fortfarande använder det gamla förträffliga programmet, utvecklat i början på 90-talet.

Spalten behöver kanske förändras – lite mer aktuell Apple/Macintosh-information t.ex. om iPhone och Mobile Me. Vad säger ni som läser spalten? Hör av er! 🍏

I början av året fick jag en förfrågan från svenska ambassaden i Washington. Man undrade om vi kunde ordna någon släktforskaraktivitet i samband med *Discover Sweden*-temat som man hade under året i *House of Sweden*.

House of Sweden som inrymmer ambassaden ligger i stadsdelen Georgetown, en av de äldsta delarna av Washington. Husets gavel vetter mot Potomac-floden. Inom synhåll ligger bland annat Watergate och konserthuset Kennedy Center. Huset öppnade 2006 och är ritat av Gert Wingårdh och Tomas Hansen och ska förmedla öppenhet och rymd i det nordiska ljuset. Huset är väl värt ett besök om man är i Washington, och ligger bara ett par kilometer ifrån Vita Huset.

Svenska deltagare

Tillsammans med Anneli Andersson, Anna-Lena Hultman och Charlotte Börjesson åkte jag över till Washington i slutet på maj och vi hade en workshop med föreläsningar och personlig hjälp över en

helg. På lördagen var blev vi lite nervösa när det bara var två besökare på plats tio minuter innan workshopen skulle börja. Det visade sig dock att *House of Sweden* inte hade öppnat och ett par minuter senare kom ett femtiotal personer nedför trappan – de hade väntat utanför.

Teman för föreläsningarna var hur man finner sina svenska förfäder, kyrkoböcker på nätet, resurser på internet och CD, samt fakta om emigrationen. De som ville ha personlig hjälp hade förbokat, och det var avsatt en halvtimme per person. I många fall kom både man och hustru, mor och dotter, eller släktforskaren tillsammans med den gamle morbrodern som hade lärt sig några svenska ord som barn.

Det visade sig att en halvtimme var ganska lagom tid. I de flesta fall lyckades vi lösa knuten om varifrån i Sverige

The House of Sweden öppnade 2006.

Kulturattachén Mats Widbom introducerade första dagens föreläsningar.

släkten kom, och vi hann titta på lite flersaker. Samtidigt skulle man kunna hålla på hur länge som helst med varje ärende. Med de resurser som idag finns på CD-skivor och på internet kommer man ganska långt, trots att man sitter på andra sidan av Atlanten.

Några exempel som vi löste var följande:

Emigrant genom Finland

Farfars far till Yvette Kolstroms man hade utvandrat från Finland, och släkten hade på 1870-talet flyttat från Sverige till Björneborg, Finland. Hon hade ingen aning om varifrån i Sverige släkten kom. Karl Gustaf Wilhelm Kohlström fanns dock med på Emibas, så det gick snabbt att se att han var född 1850 i Rättvik, där fadern arbetade vid Dådrans bruk. Sedan var det enkelt att hitta familjen i

DISBYT och på Smedskivan. På Anbytarforum fanns en förfrågan från en släktforskare från Finland, så vi kunde också förmedla kontakt med en finsk släkting.

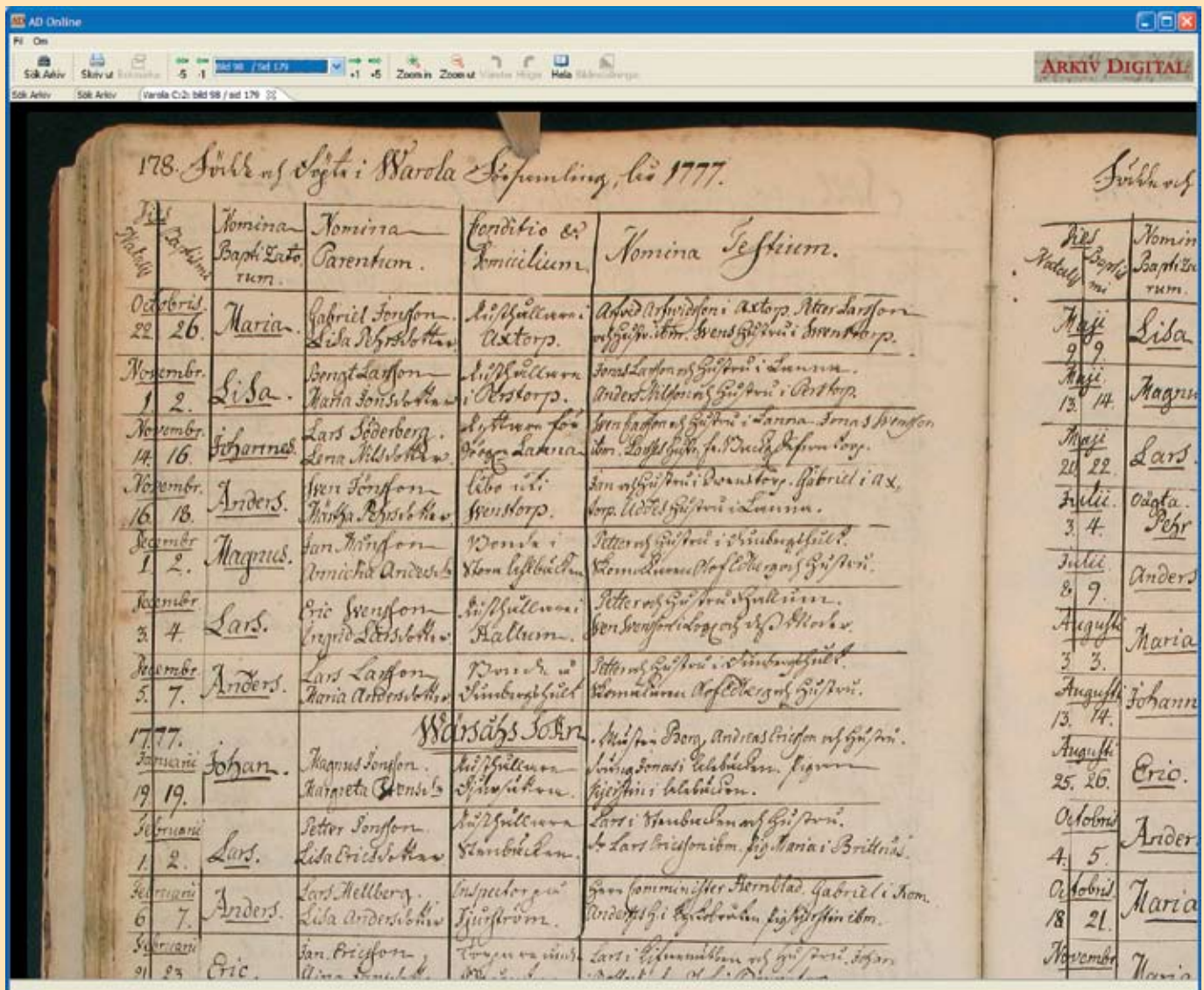
Sjöman från Kalmar

Ett annat spännande problem kom från Nancy Thompson. Hennes anfader Magnus Öring skulle vara född i Kalmar 1781, blivit sjöman och 1806 gift sig i Charleston, South Carolina med en Catherine Louisa Brown. Man tror att han sedan dog ca 1819 där. Med PLF:s CD-skivor till hjälp kunde jag konstatera att det fanns en handelsman Axel Henrik Öring, som hade sonen Karl Magnus född 1765 i Kalmar. Problemet var bara att året inte stämde och att Karl Magnus dog späd. Nästa intressanta träff var kopvardie-sjömannen Ingemund Öring

som gifte sig 1797 i Madesjö med pigan Maria Håkansdotter. Jag tänkte att Ingemund kunde vara en bror. Enligt hfl skulle han vara född 1762. Han visade sig vara son till en Per Ingemundsson i Öjarsmåla, Madesjö. Enligt hfl var han yngsta barnet och hans mamma Kajsa Olofsdotter var född 1733, så hon kunde knappast ha en son 1781.

Mer hann jag inte med när jag hjälpte Nancy den dagen. När jag morgonen därpå vaknade alldeles för tidigt så slog det mig att Ingemund var 35 år när han gifte sig och att han kanske kunde ha varit gift tidigare. Det spåret visade sig vara riktigt, och jag kunde sedan finna att Ingemund Persson 1782 i Madesjö fick en son Magnus. Han hade då ännu inte tagit sig namnet Öring, så därför hade vi inte funnit det från början. 🌿

Nyfotograferat!

Med oslagbar bildkvalitet!

Det är ofta svårt att läsa gamla kyrkböcker på Internet. Inte bara de gamla handstilarna ställer till problem utan också bildernas kvalitet.

De flesta som erbjuder kyrkböcker på Internet ger dig digitala kopior av gamla mikrofilmer som fotograferades för femtio år sedan. I svartvitt.

ArkivDigital har valt en annan väg.

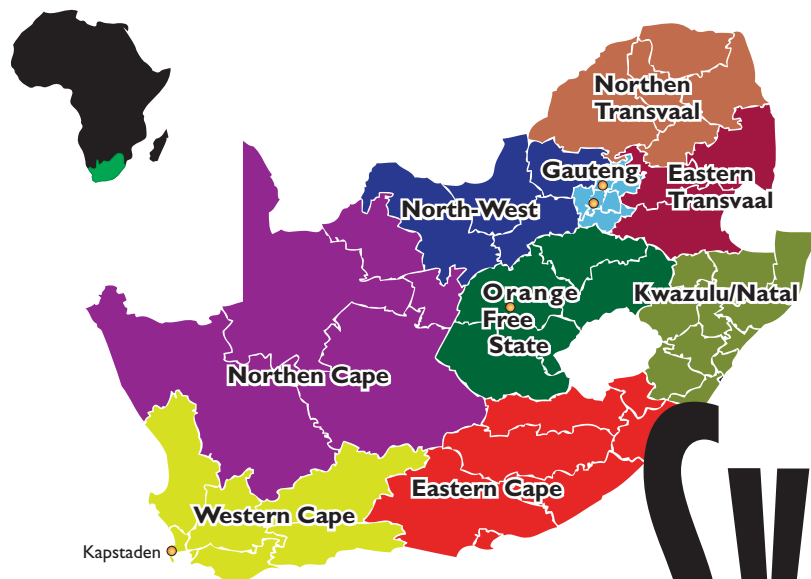
Vi nyfotograferar alla Sveriges kyrkböcker med moderna digitalkameror. Och självklart i färg. Därför kan vi erbjuda dig en oslagbar bildkvalitet.

Det gör släktforskningen mycket lättare. Och roligare!

Läs mer och se bilderna på riktigt på → www.arkivdigital.se

ARKIV DIGITAL

www.arkivdigital.se

TEXT: Anna Linder
BILD: Anna Linder

Sydafrika

1652 förändrades Sydafrika för all framtid – Den förste vite mannen gjorde sitt intåg i landet. Detta land, som nu är en demokrati och kallar sig Regnbågslandet, levde med apartheidsystemet i nära 50 år, innan det avskaffades 1994.

Människans historia började i Afrika och det har bott människor i Sydafrika i 100 000 år. Bushmen och hottentotterna, även kallade Khoisan, hade bott i landet under flera tusen år, innan den skrivna historien börjar med att den förste vite mannen kommer i land.

1652 kom Jan van Riebeeck tillsammans med 90 män från Holländska Ostindien Kompaniet till Sydafrika för att anlägga en station, där skepp som seglade till och från Holländska Ostindien kunde proviantera inför sin fortsatta resa.

Holländska Ostindien Kompaniet hade aldrig för avsikt att etablera en permanent boplat, men över tid flyttades gränserna utåt från den växande bebyggelsen, då allt fler bosatte sig permanent i Afrika.

Utveckling av en kolonin

1657 fick nio män, som frigjorts från sina kontrakt, land att bruka och under samma år importerades de första slaverna. Då Van Riebeeck lämnade Sydafrika 1662 bodde 250 vita personer i vad som började likna en växande koloni.

Under 1700-talet importerades tiotusentals slavar från Malaysia och Afrikas västkust. 1760 infördes de första passlagarna för slavar, de måste visa pass för att få resa inom landet.

Från början var de första nybyggarna holländska och tyska, som sedan kompletterades med 200 hugenotter, franska kalvinister som flytt förföljelser i hemlandet. Populationen var ganska statisk fram till 1795 då britterna tog över administrationen av Godahoppsudden. De miste kontrollen 1802, men återtog den 1806 och Kapkolonin och senare Natal, var under brittiskt styre ända till 1910. Britterna avskaffade tidigt slaveriet.

1820 kom 5 000 brittiska immigranter till Sydafrika. De placerades mellan två områden i ett försök att stävja oroligheter.

Conrod Mercer

Conrod Mercer, 51 år, bor i Brakpan, Gauteng och arbetar med miljö, hälsa och säkerhet åt ett transportföretag. Han var ordförande i Släktforskarförbundet 1993–1996 och hjälper gärna andra släktforskare att komma på rätt spår i sin forskning.

Invånarna:

47,9 miljoner invånare indelade i 79% svarta, 9% vita, 9% färgade, 2,5 % asiater. Indelningen av invånarna infördes under apartheidtiden. Färgade människor är en blandning av de andra grupperna.

Språket:

Det finns 11 officiella språk i Sydafrika. De flesta är inhemska. 40% av befolkningen pratar isiZulu eller isiXhosa, 13% afrikaans och 8% engelska.

Vita, färgade och asiater pratar främst afrikaans eller engelska. Engelska är det officiella språket för beslutsfattare och affärsmän. 45% av populationen kan prata engelska

Många olika kulturer och religioner finns representerade i Sydafrika, men 2/3 av befolkningen är kristna. Drygt hälften av invånarna bor i städerna

Sydafrika har tre huvudstäder: Pretoria är den administrativa, Bloemfontein den rättsliga, och Kapstaden den lagstiftande huvudstaden. Johannesburg är den största staden.

Area: 1 219 912 km²

Valuta: Rand. 1 Rand = 0,82 Svenska kronor

Exempel från gravstensinventeringen i Sydafrika och en *death notice*, båda från Genealogiska föreningens hemsida.

➔ – Mitt intresse för släktforskning började ganska tidigt, vid 19 års ålder, då jag ville finna svaren till mina frågor om mitt ursprung. Jag visste vilka mina föräldrar och deras föräldrar var. Frågan om vilka personerna var som kom före mig brände inom mig.

– Under varje steg på vägen kände jag mig som en detektiv som försöker lösa ett stort mysterium där varje ny ledtråd ger fler upptäckter och fler ledtrådar som måste lösas. Samtidigt träffade jag nya och intressanta människor och upptäckte att alla som var intresserade av denna fantastiska hobby var villiga att hjälpa mig, med att ge några råd eller visa en ny infallsvinkel att undersöka.

Conrods släkt

Förfadern Walter Louis Mercer föddes i Lincolnshire, England 1865 och kom till Sydafrika med sin fru och deras son just innan boerkriget startade. Hans första fru avled 1901 i Francistown, i vad som då var Bechuanaland. Han gifte om sig med Isabel Constance Joyner, och de bosatte sig sedemera i Johannesburg, Sydafrika.

» 1657 fick nio män ... land att bruka och under samma år importerades de första slaverna. «

Isabel Constance var dotter till Sarah Forrest vars morfar, John Henry Cadle, kom till Sydafrika från England 1820 genom det så kallade *1820 settler scheme*, en plan där 5 000 brittiska nybyggare kom till Sydafrika för att utgöra en buffert mellan Xhosa nationen och resten av Östkap. Isabel Constances farfar William Joyner kom till Sydafrika 1850 från Skottland genom *Byrne Settler Scheme*.

Conrods mamma hette Muller som ogift och härstammar från många av de tidiga tyska, holländska och franska nybyggarfamiljerna.

Conrods Mercer-anfader, Walter Louis Mercer, var son till Louise Juliette Emerson, som var släkt med Ralph Waldo Emerson, den kände amerikanska essäisten. Det är genom Emersonlinjen som Conrod kunnat spåra en koppling till William Erövraren, den engelska kungen som invaderade England 1066.

– Jag tycker att varenda en av mina förfäder, oavsett status och härkomst, är intressanta och har en historia att berätta. Dessutom är de alla lika viktiga eftersom, om någon av dem dött som barn,

gift sig med någon annan eller haft en annan storlek på barnaskaran, skulle inte jag finnas här som den jag är, konstaterar Conrod avslutningsvis.

Släktforskning i Sydafrika

Det är ganska enkelt att släktforska i Sydafrika, beroende på vilket land förfäderna härstammar från och när de kom till Sydafrika.

Department of Home Affairs förvarar födelse-, döds- och äktenskapsbevis, men deras arkiv börjar så sent som runt 1900, beroende på i vilken provins händelsen skedde. Kyrkböcker är därför en annan värdefull källa för födelse och äktenskap, men dessa arkiv är oftast inte centraliserade.

Arkivisten vid Kaparkiven, C.C. de Villiers, gav ut en bok *“Genealogies of Old Cape Families”*, som innehöll genealogiska register över de tidiga bosättarna och deras ättlingar fram till 1806, då det brittiska inflytandet började spåda ut originaluppsättningen av holländska, tyska och franska nybyggare.

Sydafrikansk genealogi fokuserar på den första personen med ett specifikt efternamn som bosatte sig i Sydafrika och alla hans ättlingar fram till nutid. Genom

Hitta mer information här:

Conrod Mercer: <http://home.global.co.za/~mercon/>
 Ancestry24: www.ancestry24.co.za/eng/
 Information om Sydafrika: www.southafrica.info
 Delia Robertson's Family Ties: www.geocities.com/~deliarobertson/
 National Archives: www.national-archives.gov.za
 Cyndis List Sydafrika: www.cyndislist.com/soafrica.htm
 The Genealogical Society of South Africa: www.eggsa.org/
 Telefonkatalogen i SA: <http://phonebook.yellowpages.co.za/>
Scandinavians & South Africa, Alan H. Winquist (1978)
Genealogies of Old Cape Families, C.C. de Villiers

att forska bakåt till 1806 kan man sedan enkelt hitta sin släkt i förut nämnda bok.

Tyvärr fungerar inte detta om man har ett brittiskt namn, eftersom det inte finns någon användbar litteratur som kan länka ihop förfadern och en sjätte eller sjunde generationens ättling.

Det uppstår även problem då man vill fortsätta sin forskning i invandrarens hemland, särskilt de tidiga nybyggarna med holländsk, tysk eller fransk härkomst, eftersom efternamnen gavs till dem av Holländska Ostindien Kompaniet då de ankom till landet.

Källorna

Den bästa källan, som man först söker sig till i sydafrikansk släktforskning är *estate files*, bouppteckningar. De innehåller information om släktskap, arvingar, testamenten samt skulder och tillgångar. Det viktigaste och grundläggande dokumentet här är *death notice*, dödsnotis, som ska informera om dödsfallet.

Dessa dokument finns hos *the Master of the Supreme Court* och förs sedan vidare till rätt provinsarkiv. Ett index för dokumenten som finns tillgängliga i *Archives Depot's* i Sydafrika finns online på www.national.archives.gov.za/index.htm.

Dokumentet kan ses i de olika arkiven i Pretoria, Kapstaden, Bloemfontein, Pietermaritzburg, Grahamstown eller på mikrofilm vid mormonernas Family History Center i Parktown, Johannesburg.

Holländska kyrkans register startar 1665 och den första bouppteckningen gjordes 1684. Då det var långt mellan kyrkorna gick man till den som var närmast, även om den inte tillhörde rätt trosamfund. Detta kan göra det svårare att hitta personer då man släktforskar.

Estate files är ganska lätta att få tag på och kan ge mycket biografisk och genealogisk information, med namn och adresser. Den räknas som en primärkälla för dödsdatum och dödsort. Folkräkningen sparas inte, utan används bara till statistiska beräkningar och kasseras sedan.

Afrikanska rötter

Sydafrikaner med afrikanskt ursprung har inte samma möjligheter att utforska sin släkthistoria som ättlingar till immigranter. Afrikanerna har däremot en rik muntlig tradition där klanens historia och genealogi förs vidare från generation till generation vid riter under uppväxten. De lär sig sin släkthistoria genom att recitera den i diktform.

Nu för tiden upprättas det allt fler bouppteckningar även för afrikaner, då det finns tillgångar att deklarerera.

Svenskar i Sydafrika

Omkring 6 000 svenskar emigrerade till Sydafrika åren 1600–1900. En stor grupp på cirka 60 personer utvandrade 1863 från Kalmar, med skeppet Octavia.

I boken *Scandinavians & South Africa* finns ett stort personregister man kan ha nytta av om man har släkt som utvandrat till Sydafrika innan 1902.

Material

Inte mycket släktforskningsmaterial är tillgängligt online i Sydafrika, förutom index till de nationella arkiven.

Viss information finns på olika hemsidor där privatpersoner och föreningar publicerat avskrivet material. Släktforskningsföreningar producerar CD-skivor och böcker samt ger ut tidningar som t.ex. *Familia* och *Capenews* där släktutredningar ofta publiceras.

Även i Sydafrika pågår en gravstensinventering som man kan se online på den sydafrikanska genealogiska föreningens hemsida. Där finns även en del avfotograferade originaldokument. 📷

Viktig information om DISGEN och DISBYT / DISPOS

Du som använt DISBYT eller i annat sammanhang varit inne på DIS hemsida har säkert lagt märke till att det varit problem med den server där DISBYT finns. Detta problem är helt utanför DIS kontroll men har lösts genom att DIS har flyttat DISBYTS databas till en annan server. Flyttningen har emellertid medfört att sökning i DISBYT direkt från DISGEN inte fungerar utan en ändring av inställningarna i DISGEN.

Lär dig mer om DISGEN

I Diskulogen nr 81 finns i artikelserien "Lär dig mer om Disgen 8" en omfattande beskrivning om hur man bäst utnyttjar fördelarna med att söka i DISBYT och DISPOS direkt från DISGEN. Du som läser den här artikeln och förhoppningsvis vill prova detta måste göra en liten enkel ändring av länkarna i ditt DISGEN-program. En instruktion, med bilder, om hur du gör detta finns på DIS hemsida:

www.dis.se/disgen2disbyt.htm. Får du några problem kan du som vanligt kontakta din fadder.

Länkarna

I DISGEN finns de aktuella länkarna under *Inställningar > Systemet*. Det är endast texten framför frågetecknet "?" som behöver ändras.

I rutan DISBYT ska du ändra texten före frågetecknet till:
<http://www.dis.se/disbyt.php>

I rutan DISPOS ska du ändra texten före frågetecknet till:
<http://www.dis.se/dispos.php>

Den fullständiga länken till DISBYT är:
<http://www.dis.se/disbyt.php?execute=search&lingua=sv1&searchname=%s&searchsubjekt=%s&searchplace=%s&searchfylke=%s&fromyear=%s&toyear=%s&original=1>

Den fullständiga länken till DISPOS är:
<http://www.dis.se/dispos.php?lingua=sv1&searchname=%s&searchsubjekt=%s&searchplace=%s&searchfylke=%s&fromyear=%s&month=%s&day=%s&typ=%s&dpfrom=Disgen>

Om du kopierar in den fullständiga länken från DIS hemsida måste du kontrollera att hela länken har infogats.

Slutligen en uppmaning:

Du som inte fick något e-brev om den här ändringen saknar e-postadress i DIS medlemsförteckning. Meddela din e-postadress till exp@dis.se

INGVAR KÄRRDAHL

Disgen 8.2

kommer under våren (2009)

Vi har reviderat våra planer för att försäkra oss om att nästa version blir tillräckligt smakfull för våra DISGEN-användare. Eftersom vi helt förlitar oss på ideella personers engagemang och tid, kan det bli förändringar i innehåll och/eller tidplan. Vi har valt att inte minska på innehållet utan förlänga tiden istället. Det tror vi på och hoppas också att det är bäst för dig.

Omkring första maj är det dags att hålla utkik efter 8.2. Tester kommer att

pågå från nyår och framåt, så vi återkommer när det är möjligt att börja beställa. När utvecklingen är klar i adventstider kommer också mer information om innehållet.

Vi är i full gång och planerar för vad vi ska utveckla i DISGEN-versionerna efter 8.2. Passa på att kontakta din fadder och berätta vad du saknar och vill ha med. De tar emot dina synpunkter och önskemål och för dem vidare.

CHRISTER GUSTAVSSON

...TEXT: Ingvar Kärrdahl...

Res med DISGEN!

Vill du ha med dig DISGEN men inte släpa på en bärbar dator? Då ska du skaffa ett tillräckligt stort och snabbt USB-minne för några hundralappar! Enkelt och bra – den enda haken är att du måste låna en dator när du vill använda DISGEN.

Jag förutsätter att din egen dator är utrustad med en USB-anslutning. DISGEN kräver inte mycket utrymme i datorn (Se DISGENS handledning) för att fungera och det är detta som vi kan utnyttja.

Ditt USB-minne bör vara minst på 2 GB men helst på 4 GB eller större så får du även plats med porträtt och bilder samt dessutom någon underlagskarta. Det går i dagsläget att köpa USB-minnen på 8 GB för under 300 kronor.

DISGEN bör också vara uppdaterat till senaste versionen som för närvarande är 8.1d eller 8.1e som är anpassad för operativsystemet Vista.

Nedanstående instruktioner är beskrivna enligt operativsystemet Windows XP, men innehåller även instruktioner för Windows Vista. Om du använder

Windows Vista förekommer något annorlunda benämningar samt att du vid vissa tillfällen får frågor om din behörighet. Observera att du i båda fallen måste vara inloggad som administratör.

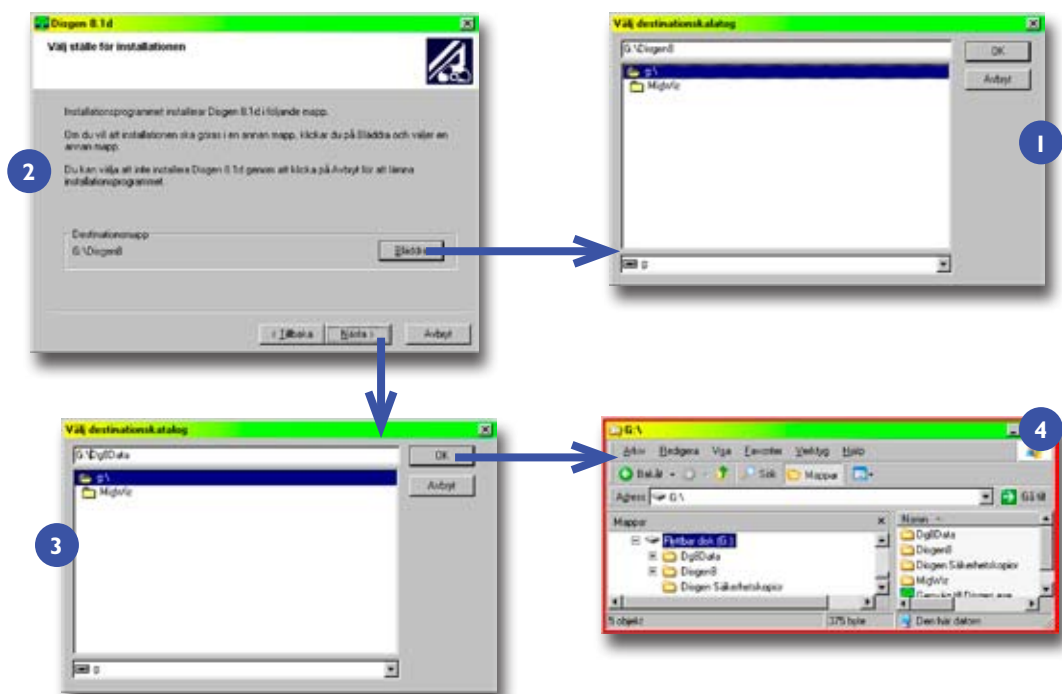
Installera

Börja med att ansluta USB-minnet till din dator och ta fram DISGENS installationsskiva. Gör också en dagsaktuell säkerhetskopia som du lägger på hårddisken i din dator. Öppna *Utforskaren* och notera vilken enhetsbokstav som USB-minnet har tilldelats.

Skapa på USB-minnet en ny mapp som du ger namnet *Disgen säkerhetskopior*. Kopiera sedan över säkerhetskopian, som du nyss skapade, till den här mappen.

Lägg nu in DISGENS installationsskiva i CD-spelaren för att starta installationen

Installation av DISGEN på ett USB-minne och hur man skapar en genväg där.

➔ av DISGEN. Du ska välja *Normal installation*. I dialogrutan *Välj ställe för installationen* ska du klicka på knappen *Bläddra*. Du kommer då till en ny dialogruta *Välj destinationsskatalog* och här ska du leta upp ditt USB-minne genom att välja den enhetsbokstav, som du tidigare noterat, på raden längst ner. På översta raden ska sökvägen anges till installationsmappen på USB-minnet. I mitt fall är enhetsbokstaven "G" vilket resulterar i sökvägen *G:\Disgen8* [1]. När du angett sökvägen med din enhetsbokstav klickar du på *OK*. Du är nu tillbaka i dialogrutan *Välj destinationsskatalog* som ska ha den nya sökvägen till ditt USB-minne angiven [2]. Klicka på *Nästa*. I dialogrutan *Välj genvägar* ska du inte skapa några genvä-

gar varefter du väljer *Nästa*. I dialogrutan *Välj data-mapp* klickar du på *Bläddra*. Även här ska du välja enhetsbokstaven för ditt USB-minne. Sökvägen blir då i mitt exempel *G:\Dg8Data* [3]. Klicka på *OK* och därefter på *Nästa* och därefter åter på *Nästa* för att starta installationen. Räkna med att installationen tar längre tid när den görs på USB-minnet.

Kontrollera i *Utforskaren* att enheten "Flyttbar disk" (= USB-minnet) innehåller mapparna: *Dg8Data*, *Disgen8* och *Disgen säkerhetskopior* [4].

Skapa genväg

Öppna mappen *Disgen8* och leta upp filen *Disgen.exe* som du högerklickar på. På snabbmenyn väljer och klickar du på

Skapa genväg [5]. Filen *Genväg till Disgen* flyttar du så att den ligger direkt under *Flyttbar disk* [6].

Starta DISGEN

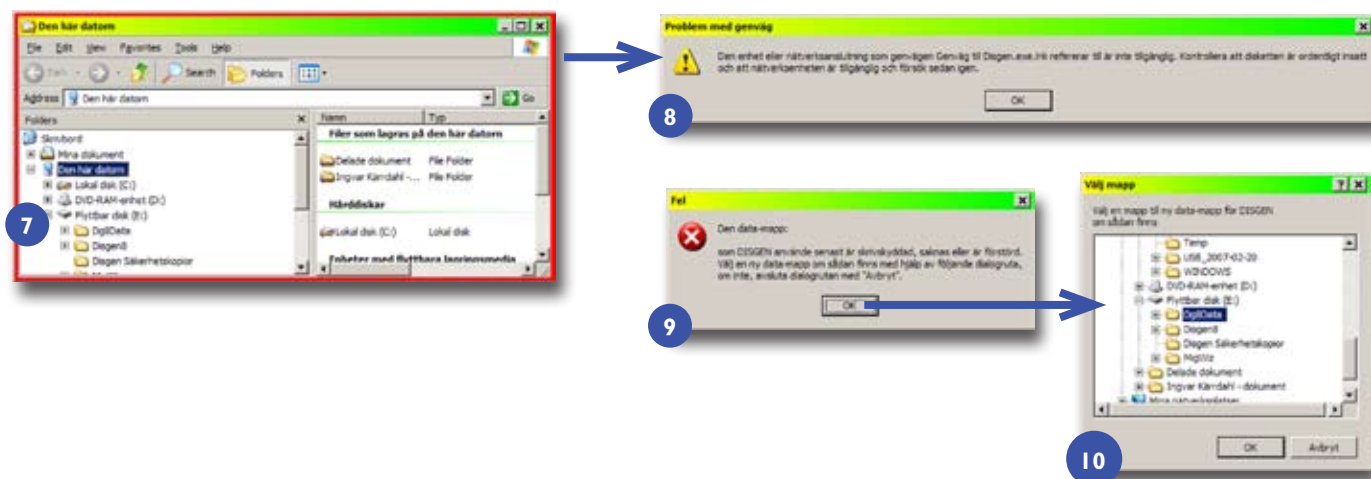
Nu ska du dubbelklicka på filen *Genväg till DISGEN* och kontrollera att DISGEN startar problemfritt.

Återläs säkerhetskopian

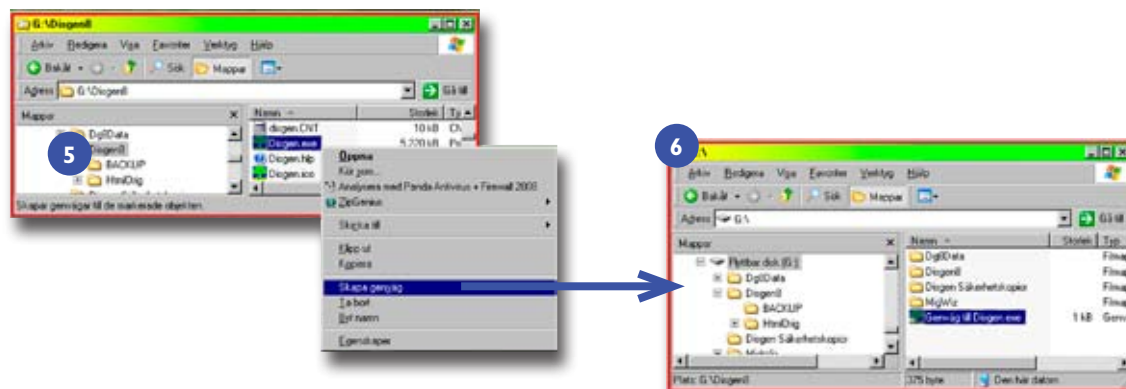
Läs in dina egna data från säkerhetskopian som du kopierade över till USB-minnet. Kontrollera att återläsningen har fungerat och därefter ska du stänga DISGEN.

Uppdatera DISGEN

Om din installationsskiva är en äldre

Hur det kan se ut då genvägen till DISGEN har fel enhetsbeteckning.

Skapa genväg till DISGEN på ett USB-minne.

version än 8.1d eller 8.1e så ska du uppdatera till 8.1d. Var noga med att läsa och följa instruktionerna som finns i anslutning till respektive uppdateringsfil på Dis hemsida.

Två sätt att starta

Du har hittills startat DISGEN på USB-minnet med hjälp av genvägen som vi skapade på USB-minnet. Detta sätt att starta fungerar endast när USB-minnet har den enhetsbokstav som den hade när genvägen skapades. När du stoppar in USB-minnet i en annan dator kan den tilldelas en helt annan enhetsbokstav. Det är därför nödvändigt att du vet hur man startar DISGEN direkt på programfilen *Diogen.exe* (finns i mappen *Diogen8*)

från vilken vi skapade genvägen. För att starta DISGEN direkt från utforskaren ska du dubbelklicka på *Diogen.exe*, eller högerklicka och sedan välja *Öppna*.

Starta i annan dator

Vi flyttar nu USB-minnet till en annan dator för att köra DISGEN.

Alt. 1. Bärbar dator med Windows XP

I *Utforskaren* hittar vi nu USB-minnet men det har, i mitt exempel, fått enhetsbeteckningen "E" [7]. Ett försök att starta med genvägen resulterar i ett felmeddelande [8].

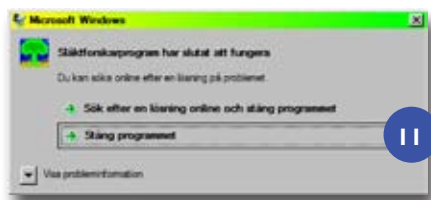
Vi försöker nu starta direkt från programfilen *Diogen.exe* med högerklick och sedan *Öppna*. Nu visas inledningsbilden,

men samtidigt kommer ett felmeddelande angående datamappen [9]. I det här fallet ska du klicka på *OK*. I nästa dialogruta visas en liten *Utforskare* och nu letar du upp den flyttbara disken och markerar mappen *Dg8Data* varefter du klickar på *OK* [10]. Nu startar DISGEN och du kan börja använda DISGEN precis som vanligt, men tänk på att det går lite långsammare.

Alt. 2. Bärbar dator med Windows Vista

I det här fallet har vårt USB-minne fått enhetsbeteckningen "D" och då vet vi att det inte är någon idé att använda genvägen. Vi letar därför upp programfilen *Diogen.exe* och högerklickar. Om vi väljer *Öppna* precis som i datorn med XP så

Hur man kommer förbi säkerhetsspärrarna som hindrar dig från att köra DISGEN från USB-minnet.

→ visas inledningsbilden, men efter några sekunder kommer det upp en dialogruta som anger att programmet slutat fungera. Klicka på alternativet *Stäng programmet* [11].

Detta var ett exempel på en säkerhetsspärr i Vista. För att kunna köra DISGEN från USB-minnet måste du efter högerklickningen på *Dagen.exe* välja alternativet *Kör som administratör* [12]. I nästa dialogruta "Kontroll av användarkonto" ska du välja alternativet *Tillåt* [13]. Därefter får du troligen också ange var Dg8-Data finns (se ovan under alt.1) varefter DISGEN startar helt normalt.

Köra mot USB

I den dator där du har USB-minnet med DISGEN kan du använda DISGENS alla funktioner. Du kan givetvis registrera nya personer, skapa utskrifter och skriva ut. Skriver du in nya personer och andra uppgifter kan du skapa en säkerhetskopia som du sedan återläser i din dator där

hemma. Glöm inte att ge säkerhetskopian ett unikt namn som även innehåller bokstäverna USB så du inte förväxlar säkerhetskopiorna.

Fler möjligheter

Jag har valt att skriva den här artikeln baserad på USB-minnen därför att de är så oerhört lätta att bära med sig. Dessutom har de tillräcklig lagringsmöjlighet och är numera prisvärda. Nackdelen är att de kan vara ganska långsamma.

Externa hårddiskar kan självklart användas på samma sätt som jag beskrivit. Den stora fördelen med dessa är den betydligt högre hastigheten. Räkna med att priserna i dagsläget börjar vid ca 600 kronor. Om du däremot räknar i kr/GB så är dessa egentligen otroligt billiga. Minihårddiskar är då ett bra alternativ. De är inte lika lätta att stoppa i bröstfickan eller handväskan, men har större lagringskapacitet och är snabbare än USB-minnen. 🐼

På Dis hemsida hämtar du erforderliga uppdateringar till DISGEN samt instruktioner om hur du uppdaterar: www.dis.se > *Disgen* > *Om du har Dg8: Senaste uppdatering*
På Dis hemsida kan du leta upp tidigare artiklar i artikelserien: www.dis.se/discus/ > 3. *DISGEN – Släktforskarprogrammet* > *Artikelserien – "Lär dig mer om DISGEN 8"*

Läs mer

Diskulogen nr 79. Artiklarna "Flera versioner av DISGEN" och "Måste man uppdatera DISGEN?"

Diskulogen nr 74. Artikel "DISGEN i två datorer - med en eller två användare"

Administratör i datorn har tillgång till alla dess funktioner.

Ensam användare i datorn har tillgång till alla dess funktioner.

USB = Universal Serial Bus. Används för att ansluta externa enheter till datorn.

TEXT: Sten-Sture Tersmeden

Forska bättre med Oforskat

Allt för ofta är en uppgift du vill mata in i DISGEN okänd eller behäftad med ett visst mått av osäkerhet. Ska den då inte skrivas in? Du ska ju kolla upp den snart, så det är bäst att registrera direkt! Men hur blir det i de flesta fall? Du fick aldrig tid att gå tillbaka och verifiera uppgiften. Den finns alltså kvar i din DISGEN-databas och glöms lätt bort.

Om du lämnar dina uppgifter till någon annan, eller gör ett DISBYT-utdrag blir din uppgift betraktad som korrekt.

Det gäller alltså att registrera utan att glömma bort det som måste göras lite senare i form av förnyad forskning och rättning. Om det ändå kvarstår osäkerheter som ligger inmatade i DISGEN så måste det klart framgå vid sökningar och utskrifter. I det följande kommer jag att beskriva notistypen *Oforskat* som blir din hjälp i nöden.

Notistypen Oforskat

Som du vet består de olika uppgifterna om en person av ett antal notiser, till exempel född, död, gift, eller gifte. *Oforskat* är också en notis. I manualen (version 2001-2005) står "Oforskat med kommentar, datum, ort och källa. Används för att registrera vad du tänker forska vidare på".

Nedan ser du ett antal vanliga notiser för vår exempelperson. Jag har valt att visa dem i *Notisform*. De flesta är kanske vana vid att använda *Grunddataformen*. Man väljer vilken man vill ha genom att klicka på respektive flik [1].

I det här exemplet kan vi se att dödsdatum saknas. Det är något som vi vill bli påminda om att försöka forska fram vid något senare tillfälle. Därför väljer vi att lägga in notisen *Oforskat* genom att klicka på knappen *Ny notis* ovan och välja *Oforskat* [2]. Och får då upp följande bild, [3].

Här har jag i kommentarfältet skrivit in "Dödsdatum?" så att det är lätt att skilja mellan andra *Oforskat*-notiser för samma person. Notera att det som vanligt finns två flikar till, *Fotnot* och *Anteckningar*. Här kan du lägga in kompletterande funderingar eller föra dagbok över forskningsarbetet. Jag tycker det är väl så viktigt att vartefter notera var och hur

man letat, även om man inte hittat det man söker. Det visar sig ofta värdefullt, och man slipper leta på samma ställe en gång till. Bild 4 visar den inlagda *Oforskat*-notisen [4].

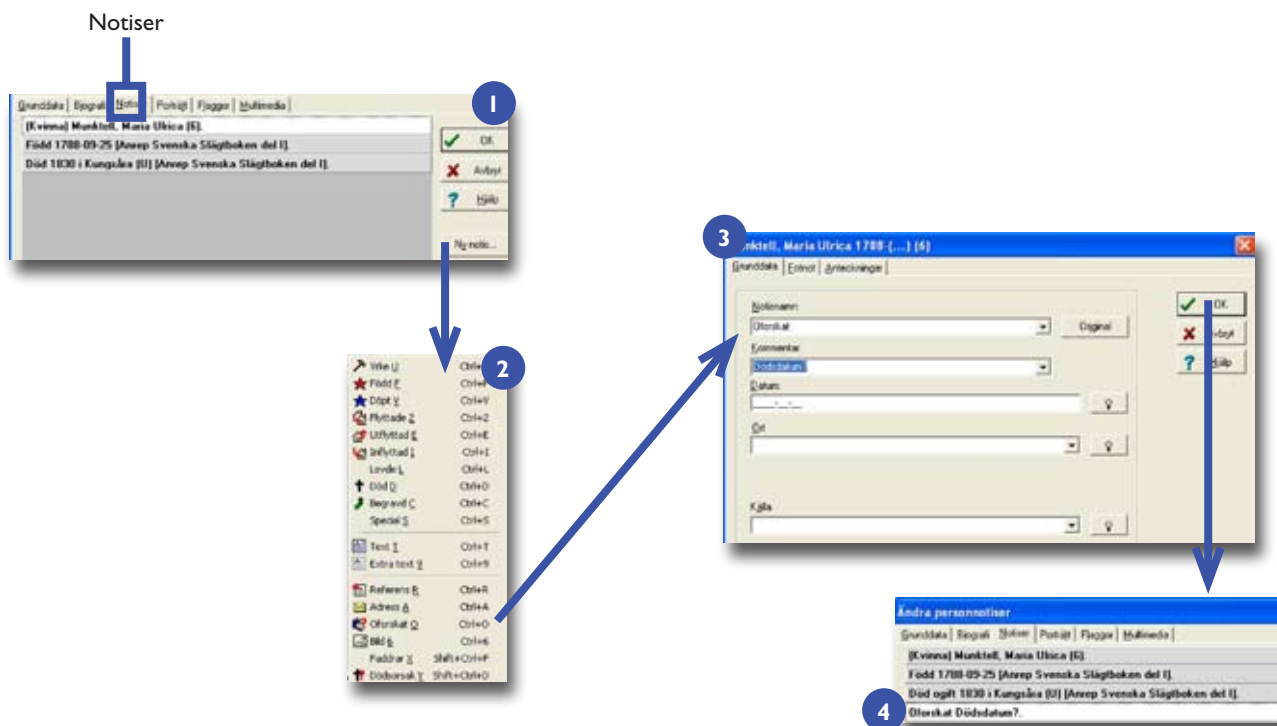
Ansedlar med Oforskat-notis

Jag visar också hur du får fram en ansedel. Du måste göra några inställningar för att se all information om *Oforskat*-notisen med fotnot och anteckningar. *Oforskat*-notisen måste markeras med en bock på menyn *Inställningar > Ansedlar > Notiser för huvudpersonen*. Att fotnot och anteckningar ska skrivas ut markeras på menyn *Inställningar > Tavlor*, under flik *Fotnot respektive Anteckningar* [5].

Söka fram personer

Framsökning av personer som har *Oforskat*-notis sker med knappen *Sök person* (kikaren). Glöm inte först att ta bort ev. gamla sökvillkor genom att klicka på

Skapa en ny Oforskat-notis i DISGEN.

➔ knappen *Nollställ allt*. Bocka sedan för *Endast oforskat* i rutan *Tag med* [6]. Resultatet blir en söklista [7].

Vill du få ut ansedlar för alla för att ta med till arkiv, bibliotek eller att ha som arbetsmaterial på skrivbordet, så gör bara en utskrift [8].

Underlätta din forskning

Med DISGEN går det lätt att ta ut ansedlar för alla personer med *Oforskat*-notiser för ett avgränsat område, innan du ger dig iväg till något arkiv. På fliken *Ytterligare villkor* väljer du geografisk begränsning i Ort-fältet. Använd gärna DISGENS ort-

struktur genom att klicka på knappen med lampsymbolen. Notera också att rutan *Sök även efter underliggande DISGEN-orter* är förbodd [9]. Då får du med alla kommuner och församlingar och eventuella egna orter, byar och gårdar du själv lagt till, under i det här fallet, Västmanlands län.

Andra aspekter

Både hjälpfil och manual anger som jag tycker ett något snävt användningsområde, och siktar in sig på din framtida forskning. Så här står det i hjälpfilen: "Används för att skriva in uppgifter som återstår att forska fram....". Sett ur perspektivet att man aldrig ska/bör lagra en felaktig uppgift så är det givetvis rätt att "definiera" att *Oforskat*-notisen bara ska

användas för sådant man ännu inte forskat fram. Men hur göra med sådant man är osäker på? Personligen tycker jag det är bättre att på rätt ställe notera det man hittat och sen ange de osäkerheter som kan föreligga. Någonstans måste man ju samla sina upptäckter och funderingar. Därmed inte sagt att man helt okritiskt ska mata in allt man hittar och sen hoppas på att det löser sig längre fram. Jag är t.ex. negativ till att direkt från en källa (kyrkbok m.m.) registrera nya personer innan man är säker på familjrelationer och kopplingar. En god regel är ju att följa en person genom livet i födelsebok, husförhör och dödbok för att försäkra sig om att det är rätt person/familj man håller på med. Sedan kan registrering ske i släktforskarprogrammet.

Inom parentes kan jag nämna att jag för flera år sedan, som nybliven ägare av

» *Det är något som vi vill bli påminda om att försöka forska fram vid något senare tillfälle.* «

Maria Ulrica Munktel.
Född 1788-09-25.
Oforskat dödsdatum? 1830-07-12^{1,2}
Död 1830 i Kungsåra (U).
Levnadsbeskrivning
Far Johan* Martin Munktel.
Mor Ulrica Margaretha Thorslund.
¹ Eventuell fotnotis
² Eventuell anteckningstext

Sökning till söklista 1

Grundfilter | Utvaliga villkor | Flaggor | Individer | Följare

Villkor under alla filarna används vid sökning

☐ Ta med alla som inte uppfyller villkoren

Efternamn:

Förnamn:

Väx:

Född:

Tidigast år: Senast år:

Död:

Tidigast år: Senast år:

Tag med: ☒ Bild ☒ Rökare ☒ Följare

☒ Egna ☒ Endast gäst

Förnamn	Efternamn	7	Förnamn
41	Munktel		Anders
	Munktel		Maria Ulrica

Utskrift

Skriv: Söklista:

Sida som skrivs: Både utlösa och jämför

Utskriftsformat:

☒ Använd för alla

Sökning till söklista 1

Grundfilter | Utvaliga villkor | Flaggor | Individer | Följare

Villkor under alla filarna används vid sökning

☐ Ta med alla som inte uppfyller villkoren

Sökning i handskrivna:

Nulägger att söka i: CDEFILNOSUN28

Tidigast år: Senast år:

Följare:

De:

☒ Sök även efter underliggande DISGEN-notis

Skapa en lista med alla personer som har tillhörande Oforskat-notis och skriv ut deras antavlor.

bärbar dator vid besök på arkivet, genast matade in mina upptäckter. Snart märkte jag att jag alltför lätt spårade in på felaktiga släktrrelationer och fick ibland krångliga problem med att koppla loss felaktiga relationer. Nu arbetar jag med registrering för hand på egna blanketter för husförhör och andra viktiga uppgifter. Det kan snabbt bli en bunt blad som jag sedan jämför. Först när jag verkligen konstaterat att det stämmer med de inbördes relationerna gör jag registreringen. Då använder jag min stationära dator som huvuddator för DISGEN (Se artikel nr 15. DISGEN i två datorer – med en eller två användare. Artikeln finns i Diskulogen nr 74, men kan också laddas ner från DIS hemsida). Den bärbara använder jag enbart som ett temporärt arbetsredskap. Genom att ha en sådan uppdelning får ett eventuellt problem

tid att "mogna" och uppgifterna blir förhoppningsvis mer korrekta i DISGEN redan från början.

Oforskat-notisen för giften

Har man detaljer i giftesposten som man vill forska vidare på, så ska man givetvis använda notisen *Oforskat* även i dessa fall och lägga in aktuella kommentarer. Däremot går det inte att direkt söka fram giftesnotiser med noteringen *Oforskat* i sökfunktionen ("Kikaren"). Förslag till lösning: Skapa en *Flagga* lämpligen på bokstaven "O" för att lätt komma ihåg det. Flaggtextern kan t.ex. vara: "Oforskat se giftesnotisen". Flaggan "O" lägger man då in på de personer som har en *Gifte* med *Oforskat*-notis. För att hitta dessa notiser söker man alltså endast på personer med flaggan "O" (= Oforskat se giftesnotisen). Observera att sökning på

Oforskat-notisen får då inte göras samtidigt som sökning på flaggan "O".

Hur man använder flaggor beskrivs snart i serien "*Lär dig mer om...*".

Ett annat förslag till lösning är att lägga en *Oforskat*-notis på båda personerna i giftet. Kommentartexten kan då vara "Oforskat se giftesposten". Sen söker du fram personerna på samma sätt som visats tidigare i denna artikel och går till deras gifte för att studera vad som står i giftets *Oforskat*-notis.

Sammanfattning

Lita inte på ditt minne, lita på DISGEN! Använd notisen *Oforskat* för att komma ihåg problem och frågeställningar som du behöver undersöka närmare längre fram. *Oforskat*-notisen visar också för andra som tar del av din forskning att det gäller att se upp med vissa uppgifter. 🐼

Väne härads renoverade domböcker 1616–1617 och 1644 (DISCD#278) 2008.05

Väne häradsrenoveradedomböcker 1614–1676
avskrift av Tord Andåsen.

Cd-skivan består av fyra pdf-filer med avskrifter av Väne Härads renoverade domböcker från åren 1614–1676, med luckor år 1616–1617 samt 1644. Domböcker, Gårdsregister, Namnregister och Innehållsförteckning ligger som separata pdf-filer. På så sätt kan läsaren med fördel öppna fler fönster samtidigt och då lättare hitta i materialet. Skriften ur domböckerna är bokstavstrogen och består av 669 sidor. Filerna kräver sammanlagt knappt 6,5 MB diskutrymme vid hårddiskinstallation. För att läsa pdf-filerna rekommenderas programmet Adobe Reader. Cd-skivan kan beställas från Sven Åhlander tel 0520-31143

Pris: 300 kr + porto och emballage
e-post: svenahlander@telia.com

Födda i Sjuhärads mellan åren 1688– 1900 Kinds Härad (DISCD#280) 2008.05

Socknar: Ambjörnarp, Dalstorp, Dannike, Finnekumla, Grönahög, Gällstad, Hillared, Holsljunga, Hulared, Håksvik, Kalv, Ljungsarp, Ljushult, Långhem, Marback, Mjöback, Mossebo, Månstad, Mårdaklev, Nittorp, Redslared, Revesjö, Roasjö, Secdrega, Sjötofta, Svenljunga, Södra Säm, Södra Åsarp, Tranemo, Tvärred, Ullasjö, Älvsered, Ölsremma, Örsås och Östra Frölunda.

Pris: 150 kr

För medlemmar i Borås Släktforskarare 125 kr
Beställs: via www.bsfboras.org eller e-post
bsf@boret.net

KALL:s församling i Jämtlands län 1617–1991 (DISCD#279) 2008.05

En historisk resa genom KALL församling i Jämtlands län under 4 sekler 1617–1991.

Producerad av Donald Monvall.

Innehållet är imponerande men något svårtillgängligt. Man hittar t.ex. samtliga husföhrslängder 1685–1911, födelseböcker 1688–1991, dödböcker 1688–1991, vigselböcker 1718–1949, färgfoton över de flesta byar osv samt dessutom olika sammanställningar över människor och gårdar. Lärare, kommunala beslut, händelser saxade ur lokaltidningen och mycket, mycket mer. Ett imponerande arbete redan i denna, den första versionen.

Excel och Word (Windows Office 2000 eller senare)

För mer information och beställning kontakta författaren på donald.monvall@comhem.se

Donald Monvall, tel. 08 643 71 56

Pris: 360 kr

Istors pastorat (DISCD#281) 2008.06

Register över födda, vigda och döda.

Horred 1683–1920

Istorp 1682–1920

Oxnevalle 1763–1920

Marks Härads Släktforskarförening

Beställs via www.mhsf.se eller mhsf@mhsf.se

110 kr Medlemmar i Mark Härads Släktforskarförening.

135 kr Medlemmar i annan förening som är anslutna till Sveriges Släktforskarförbund.

160 kr Övriga.

Nycopia-skivan (DISCD#282) 2008.06

Innehåller uppgifter om alla födda, vigda och döda från ca 1680 till 1860 i de drygt 30 församlingar i Nyköpings gamla storkommun, från Gryt i norr till Tunaberg i söder, från Kila i väster till Trosa i öster, totalt 317 956 poster. Församlingar: Bergshammar, Björnlunda, Bogsta, Bälunge, Bärbo, Dillnäs, Frustuna, Gryt, Gåsinge, Halla, Husby, Oppunda, Kattnäs, Kila, Lid, Ludgo, Lunda, Lästringe, Nykyrka, Nyköping Väster & Nicolai, Nyköping Öster & Allhelgona, Ripsa, Runtuna, Råby-Rönö, Spelvik, Svärta, Sättersta, Trosa Land, Trosa Stad, Tuna, Tunaberg, Tystberga, Torsåker, Vrena, Vagnhärad och Västerljung.

Nyköping-Oxelösund Släktforskarförening

www.nosff.org

Pris för medlemmar 350 kr

Övriga 450 kr

Gärdserums Emigranter 1850 – 1930 (DISCD#283) 2008.07

Registrerat är personer födda i / eller bosatta i Gärdserums socken vid tiden för utvandringen. Uppgifter om föräldrar- och / eller syskon är tillagda. Har några av dem utvandrat är detta registrerat även om utvandringen skett från en annan socken. Sammanlagt finns 1.400 utvandrare på CD-skivan. Tillkommer gör barn födda i USA samt kvarvarande föräldrar i Sverige vilket gör att sammanlagt 3.364 personer finns med.

Säljes av:

ÖGF, Forskarstugan Gamla Linköping eller via förlaget Nannersbok telefon 031-22 12 75,

0120-220 64, e-post lis.petersson@telia.com

Pris: 180 kr.

Använd gärna insändarsidan för att diskutera något angeläget ämne. Men skriv så kortfattat och koncentrerat du kan. Skicka din insändare till diskulogen@dis.se. Diskulogen förbehåller sig rätten att koncentrera insändare.

Tips angående bankkort

Jag skulle aldrig lämna ut mitt bankkortnummer vid betalning via internet. Jag har skaffat mig en banktjänst som heter E-kort, via Swedbank. Det är en gratis tjänst som känns trygg.

Man laddar hem ett program som man startar när man ska uppge sitt kortnummer vid betalning. När programmet startats genereras ett unikt "engångskortnummer" man ska också fylla i maxbeloppet som får dras och giltighetstiden kan begränsas.

THOMAS STÅLHANDSKE

Diskulogen

Direkt när jag fick den i min hand tänkte jag gå till datorn för att skriva några rader. För jag stod där i köket och bläddrade alldeles stum, överväldigad, över det vackra alster som jag höll i handen. Vilken layout! Vilken variation, men ändå enhetligt. Så luftiga sidor – och läckra.

Ta bara uppslaget om solförmörkelsen! Och den fina kort & gott-sidan. Nej, det är inte någon mening med att jag fortsätter, jag som inte kan något om hur en tidning skall se ut, och därför inte har de rätta orden för grafiska alster.

Givetvis har du vid det här laget blivit överöst av beröm för vad du har åstadkommit med Diskulogen, men eftersom det var min första tanke att försöka framföra vad jag kände, så har jag till slut gjort det. Strålande!

TOMAS GH JOHANSSON

Autorun-problemet

Angående Bror Palmbergs problem att få autorun att fungera på CD-skiva. Jag hade också problem med att få det att fungera först. Men förklaringen finns i Diskulogen nr 70-2005, numret efter Ove Billings artikel, "Ett förargligt fel i texten om släktboken". Här framkommer det att man måste vara konsekvent med filändelsen. Det går inte att öppna ett dokument som har filändelsen html om man har skrivit htm i "Autorun.inf" och "ShellExecute.js". Liknande problem kan man få om man på en hemsida om man har lagt in en bild med filändelsen JPG och sen skriver jpg mellan "hakarna".

SVANTE CARLSSON, MEDLEM 11198

Diskulogen

Jag vill bara säga att det nya numret av Diskulogen, var riktigt rolig och intressant att läsa, det känns att tidningen har fått ett nytt "tänk" och dessutom ett snyggt och intressant upplägg. Tack!

PATRICK JOHNSON, MEDLEM 7107

Diskulogen nr 81

Jag vill bara gratulera till den grafiska uppfärschningen av Diskulogen, nu ser den verkliga aptitretande och professionell ut. Kul!

Kan loggan också moderniseras något till att ge en modern "datafeeling" är allt komplett. Lycka till med de kommande numren.

ERIK HIRSCHFELD, MEDLEM 9362

Nya Diskulogen

Härligt att öppna ett så fräscht, innehållsrikt och lättläst nummer av Diskulogen. Alltför ofta förpackas ämnet släktforskning i något brunrätt, förfallet och mossigt, med typsnitt som taget ur en gammal kyrkobok. Och överlastad med foto på olika gäng släktforskare uppställda någonstans i Sverige. Det kan ibland bli som en tvångströja. Men det här var härligt annorlunda. Modern layout, snygga bilder. Fortsätt den inslagna vägen – och nöjet blir dubbelt för mig som läsare.

BRITT JAKOBSSON, MEDLEM 33213

GIDx

GIDx är en sökfunktion i GFF som gör det möjligt att söka efter platser som till exempel församlingar, byar, gårdar och torp. Tillsammans kan vi åstadkomma en ortsdatabas som kan användas för indexering av Genlines databas över kyrkböcker och motsvarande för andra databaser genom DIS system DISPOS.

Du använder Genlines databas för att lösa uppgiften med hjälp av den särskilda versionen 2.4.8 beta av GFFinder. Denna version fungerar i Windows 98, 2000, XP och Vista, men finns inte i Mac-version.

www.dis.se/gidx

Olof Cronberg
ordförande DIS

Det är en liten insats för en enskild person, men till stor nytta för många andra. Och man kan själv ha nytta av andras arbete vid något senare tillfälle.

Det tog ungefär två timmar per volym då jag testade att registrera. Ett viktigt knep är att börja med de nyaste längderna och gå bakåt i tiden – då har man lärt sig ortnamnen innan det blir svårt att läsa.

Det går snabbt att registrera så det är nedladdningen av kyrkosidorna som begränsar hastigheten.

Gidx underlättar släktforskandet – särskilt för nybörjare. Detta är även en bra insats att göra för att få fler ungdomar intresserade av släktforskning.

En ny version av GFF är förhoppningsvis klar i slutet av september. Men en förbättring av programmet har skett kontinuerligt efter respons från indexerna.

Det är till stor del DIS-medlemmar som indexerar. Det finns några personer vid Släktforskarnas Hus i Leksand och i Stockholm som också indexerar.

Ortnamnen registreras efter Svenska Ortnamn. Då projektet började för ett

Om det finns digitala register kan nog fler ungdomar bli intresserade av släktforskning. Man har ju så stor hjälp av ett register.

Jag stiger upp tidigt på morgonen för att registrera innan jobbet. Det blir 3–4 timmars indexering per dag.

Då man registrerar hinner man ögna igenom sidorna och har därför chans att finna försvunna släktingar. Det är även roligt, och man fastnar lätt i arbetet. Jag har redan passerat 17 000 registrerade poster.

Lotta Ivars
indexerare

år sedan var det tänkt att alla ortnamn skulle registreras som det stod skrivet i kyrkoböckerna, men då det försvårade sökningen ändrade vi på detta.

Svenska Ortnamn, Lantmäteriet och SOFI kan användas för att hitta rätt namn.

Som indexerare kan man få förlängd tid om församlingarna är stora och kräver mycket arbete.

GENLINE.SE

Birger Jutos samling

Birger Jutos samling med Europeiska furstehus m.m.

Birger Juto (1930–1994) arbetade i många år på GF och hade bland annat hand om vårt klipparkiv. Hans stora intresse var kunglig och furstlig genealogi, och han hade det mesta i huvudet.

När han tragiskt avled fick GF överta en stor del av hans böcker. En del av böckerna hittar Du i Adelsrummet.

Jäderlund Ivan

Jäderlund, Ivan: Gustaw Wasas fogde, dannemannen å Skogsberg i Glanshammar, Lasse Erssons avkomlingar 1480–19...

Ryggtitel: Silver-Lasse i Skogsberg, Glanshammar.
Handskriven, inbunden.

Kistner-samlingen

Omfattar 23 volymer (arkivboxar och pärmar).

- af Klerckers ättartavlor
- af Klercker, G: Ättartavlor.

Handskrivna tablåer (antavlor för många adliga släkter) i skinnband och kapslar. Del I–V.

Alvar Kullgren

Alvar Kullgrens dagbok från amerikaresa 1850–56.

– ingen innehållsförteckning finns nedtecknat.

Lettströms samling

Julia Lettströms och Bror Hillgrens fotosamling.

Skänkt till GF 1945.

Arkivkartong folio 5 cm.

Samling fotografier ca 150 st. Många med påteckning på baksidan med namn

eller årtal. Fotografer hemmahörande i Stockholm, Västervik, Linköping, Uppsala, Södertälje, Trosa, Halmstad, New York, Paris m.fl. ställen. Förteckning saknas liksom uppgift om ursprunglig ägare till bilderna. Huvuddelen av bilderna förefaller vara från perioden 1880–1920. Åtminstone några av bilderna skänkta till GF av Bror Hillgren 1945 och Julia Lettström. Samlingen verkar vara knuten till bankdirektör Gustaf Lettström med familj och vänner.

- **Kuvert 1.** Porträttbilder format ca 6 x 10 cm, ca 40 st.
- **Kuvert 2.** Porträttbilder format ca 6 x 10 cm, ca 75 st.. Porträttbilder format ca 10 x 15 cm, ca 8 st.
- **Kuvert 3.** Porträttbilder format ca 10 x 15 cm, 20 st.
- Grupp- och porträttbilder i större format ca 20 x 30 cm, 10 st.

Bertha Levins samling (Melén)

Forskare: Bertha Levin.

Sammanställningen gjord på 1940-talet. Arkivkartong folio 3 cm.

Släktutredning för släkten Melén från Melltorp i Mortorp sn, Kalmar län. Omfattar 4 handskrivna häften i format ca A5. Personregister med sidhänvisning i slutet av häfte 1 och 2 samt i början av häfte 3. Stamfader Peter Melén f 1733.

Källhänvisningar, tidningsklipp m.m.

Nils Lindberghs samling

Två pärmar. Milde-samlingen.

Två volymer.

Volym 1. Arkivkartong. Folio, 5cm.

Släktutredning för släkten Milde. Omfattar maskinskrivna blad, foton (ca 50 st.), skrivhäften, antabell, tidningsklipp, brev. Stamfader Christian Milde d 1747.

Översikt över samlingens innehåll finns inte. Personregister saknas.

Volym 2. Arkivkartong. Folio 5 cm.

Släktutredning för släkten Milde.

Påteckning: "osorterade släktpapper". Omfattar ca 5 kuvert med lösa blad och anteckningar. Bland annat finns ett kortregister omfattande ca 50 personer med släktnamnet Milde.

Referens till den tyska adelskalendern, Neues allgemeines Deutsches Adels-Lexikon, Leipzig 1865, band VI, sid 293.

Arvid Lundbäcks samling

Från: Arvid Lundbäck, Sven Dufveke m.fl.

Gåva till GF 1953. Arkivkartong folio 5 cm

- Släktutredning omfattande antavlor, ansedlar, stamtavlor, register. Flera olika släkter
- Antavlor för personer i släkten Löwenhielm. Ernst Severin Löwenhielm f 1898, Agda Elsa Amalia von Unge f 1900 m.fl. Släktnamnsöversikter finns.
- Kuvert med påteckningen Antavla för fröken Marianne Elisabeth Löwenhielm f 1932.
- Kuvert med påteckningen Sihlbergsska samlingen. Stamtavla utgående från Lars Eliasson, rådman i Gävle f 1652. Ca 100 handskrivna sidor.
- Förteckning över olika släkter Möller.
- Mapp med förteckning över genealogiska artiklar och böcker från 1940-talet, ca 30 maskinskrivna sidor.
- Mapp med register till Lund på 1690-talet. 1691 års sjättepenningsslängd. Namnförteckning med hänvisning omfattande ca 1200 namn i bokstavsordning. Sammanställt av Gunnar Bergström.

- Mapp med förteckning över GF:s medlaemmar 1959. Omfattar ca 425 namn med adresser.

Namn som behandlas:

Löwenhielm, Ernst Severin, f 1898, Stockholm
 von Unge, Agda Elsa Amalia, f 1900, Säby
 Munktell, F 1865, Eskilstuna
 Ringensson, F 1823, Köping
 Graaf, f omkr 1830
 Engström, Anna Julia Roberta, f 1852, Gävle
 Westerberg, Catharina Charlotta, f 1809
 Lagerhjelm, Ulrika Charlotta, f 1788, Kräcklinge, Örebro
 Löwenhielm, Crispin, f 1705, Björnö, Gillberga
 Giök, Christoffer, f 1712
 Hård af Segerstad, Elisabeth Catharina, f 1688, Björnö
 Hård af Segerstad, Peder, f 1508
 Eliasson, Lars, f 1652, Gävle

Thorhild Malmbergs samling

Thorhild Malmberg (1875-1949) var lärarinna i Stockholm. Hennes fäderne-släkt kom från Eksjö och på modernet härstammade hon från Västerlövsta och Sköllersta. Delar av hennes samling har överförts till Riksarkivet.

Bland GF:s samlingar finns inte någon sammanfattande släkt- eller antavla, endast utkast och ett stort antal excerp-ter, nu förvarade i lådor med flikregis-ter. Släktnamn som förekommer är bl.a. Trolle, Svanbeck, Malmberg, Lundquist, Fleming m.fl.

Mannerborgska samlingen

Mannerborgska samlingen från Linnea Hadorphia Mannerborg.

Två volymer (arkivkartonger). Sam-lingen sammanställd och överlämnad till GF 1995.

Levnadsbeskrivning i uppsatsform om Linnea Hadorphia Mannerborgs liv. Omfattar ca 600 st handskrivna kopie-rade blad. Översikt finns i början av ma-teriet. Huvudpersoner i beskrivningen är Linnea Hadorphia Mannerborg f 1930 och hennes adliga släkt Hadorph. Utred-ning om oriktig bouppteckning.

Marsätt-släkten

Marsättsläkten (samling).

Forskare: Rigord Andersson.

Tre volymer (arkivkartonger, folio, 5 cm). Inkom till GF 1973.

Marsättsläkten från Sundsjö sn i Jämt-land. Anteckningar, samlade och sam-manställda av Rigord Andersson. Ma-teriet omfattar ca 500 maskinskrivna sidor. Några foton.

Uppsatser, tidningsklipp, källförteck-ning.

Brev, renskifter av brev, avskrifter av olika urkunder, källor m.m.

Del I: Släktregister med an- och släkt-tavlor från 1400-talet. Stamfader Bengt Eriksson f omkr 1460. Namnregister med sidhänvisningar, omfattar ca 1500 namn.

Del II: Urkunder och handlingar.

Del III: Brev.

I brev från Landsarkivet i Härnösand omtalas referens till bankdirektör Hjal-mar Holmbergs släktpapper, som finns i landsarkivet.

Nordwalls samling

Forskare: Birger Nordwall.

Arkivkartong folio 3 cm. Inkom till GF 1974.

Tryckt släktutredning omfattande två böcker/häften från 1925-29. I häftenas inledning finns ett personregister med sidhänvisningar omfattande ca 300 namn. Källförteckning anges. Släkten med bigrenar redovisas. Släkten här-stammar från Njurunda sn. Stamfader Olof Nordwall f 1690 i Gävle.

Nyströmers samling

– ingen innehållsförteckning finns ned-tecknat

Nåssläkten

Gabriel Jonssons samling.

Finns i Rosenbergrummet

Släkter i Nås socken (W) – utredning av Gabriel Jonsson.

Två foliopärmar med ca 700 sidor sten-ciler.

Första pärmens omfattar:

A) Tjänstemän inflyttade till Nås (kyr-koherdar, kronolänsmän, gästgivare, provinsialläkare, postmästare, förval-tare, jägmästare, skolmästare m.fl.).

B) Alfabetiskt register till släkt- och gårdsnamn.

C) Släktregister familj nr 1–1907

Andra pärmens omfattar:

A) Fortsättning av släktregistret från nr 1908 till 2420

B) Lindesnäs (13 onummerade sidor)

C) Nås Finnmark: Nr 5001–6106, sid 501-671.

Odelbergs samling

Fyra arkivkartonger.

Hugo Perssons samling

– ingen innehållsförteckning finns ned-tecknat.

Fortsättning följer i nästa nummer.

I samband med utskicket av *Släkt och Hävd* Jubileumsutgåva skickade vi med ett medlemsbrev samt inbetalningskort med en bön om bidrag täckande minst portokostnaderna. Till dags dato (aug 08) har vi från er, trogna medlemmar, erhållit bidrag vilka täcker i stort sett hela vår kostnad för utgivningen av Jubileumsutgåvan, dryga 50 000 SEK.

Om detta håller i sig kommer vi att kunna garantera utgivning av *Släkt och Hävd* som årsbok även i framtiden. Mycket glädjande för oss alla. Styrelsen ber härmed att få framföra vårt stora och varma tack till er alla för detta!

Nominera ny ordförande

De minnesgoda kommer säkert ihåg att då jag blev vald till ordförande klargjorde jag tydligt att jag inte tänkte bli en ordförande på långtid. Maxtiden var fem år sa jag då. Därmed står jag inte till förfogande för omval vid nästa årsmöte. Valberedningens sammankallande Gunvor Hjærtström efterlyser därför era nomineringar. Dessa skickar ni till henne via e-post: gunvor.hjartstrom@telia.com eller via vanligt post till GFs valberedning, Genealogiska Föreningen, Anderstorpsvägen 16, 171 54 Solna.

Tänk på att den Du föreslår också skall vara tillfrågad och ha tackat ja till att bli nominerad. Tänk också på att tiden går fort så börja gärna redan nu.

DIGISAM-Projektet

Digitalisering av klipparkivet drar igång nu efter sommaren. Dels ska materialet pagineras och reprofotograferas, vilket kommer att ske i GFs lokaler i Stockholm, dels ska viss information från de digitala bilderna skri-

vas in i sök-databasen på internet, vilket kan göras av alla som kommer åt internet. Kvaliteten på bilderna kan studeras på www.amf-film.se/digisam/digisamtest.htm och de som är intresserade att medverka kan skriva till Håkan Norelius på adressen acc5@telia.com.

Öppettider

Under sommaren har *Släktforskarnas Arkiv* delvis varit semesterstängt men är nu åter öppet för besök. Ta tillfället i akt att besöka oss i våra nya lokaler på Anderstorpsvägen 16 i Solna om ni har lite semester kvar. Våra dörrar är alltid öppna för våra medlemmar under våra öppettider. Ring gärna innan för att säkerställa att det verkligen är öppet, ibland måste vi hålla stängt på grund av personalbrist, men det hör till ovanligheterna. Tel: 08-329 680.

Höstprogram

Kantarellställen

GF under förstoringsglaset

Vi visar skilda delar av GFs samlingar. Efter genomgången får var och en tillfälle att forska i material på kvällens tema. Ta gärna med dig några släktuppgifter så får du se om vi har något i våra samlingar för dig.

Tid: 18:30

Tag gärna med dig någon intresserad. Gratis för medlemmar.

Ickemedlemmar betalar 40 kronor.

Vänligen anmäl dig i förväg senast dagen före till 08-329 680 eller gf@genealogi.net

Från Aalto till Öström – tisdag 30 september

En upptäcktsfärd i GFs unika samlingar med släktutredningar och personregister. Vi botaniserar bland kompendier, pärmar och GFs enorma släktnamnkartotek samt register till tidningar för Stockholm, Göteborg,

Lund, Norrköping och Karlskrona samt "Post- och Inrikes" med massor av personhistoria.

Västmanland – tisdag 7 oktober

Från första riksdagen i Arboga till Parlamentet i Aros.

Vi utforskar västmanländska släkter, gårdar och städer i våra bokhyllor.

Bland tavlor och tabeller – tisdag 14 oktober

Släkt- och personhistoriska anteckningar. Vi visar material som GF har om släkter, personer och orter i form av sammanställningar. De består i huvudsak av handskrivna utdrag ur arkivhandlingar. Det är unikt material som till vardags plockas fram av personalen efter beställning.

Närke – tisdag 21 oktober

Ett landskap.

Gräv bland våra böcker.

GFs stora klipp – tisdag 28 oktober

Vad stod det i tidningen om din morfar? GFs samling familjenotiser klippta ur Svenska Dagbladet, Dagens Nyheter och vissa andra tidningar från 1904 och framåt kanske innehåller farmors brors dödsannons eller rent av ditt bröllopsfoto. Nyfiken?

Värmland – tisdag 4 november

Från Väneren till finnskogarna

Botanisera bland mängder med böcker från Värmland.

Massor med matriklar – tisdag 11 november

Karriärsugen? Följ dina anor och släktingar i den stora mängden namnförteckningar som GF har för svenska föreningar, skolor, utbildningar samt olika yrkesgrupper som militärer, präster, journalister, lantmätare, barnmorskor, fackföreningar, statstjänstemän jämte adel och furstar.

Dalarna – tisdag 18 november

Bland masar och kullor, gårdar och orter i våra bokhyllor.

Hvarjehanda – 25 november

Faktaböcker för att förgylla forskningen GF har en mängd faktaböcker med historia, socialhistoria, rättshistoria, folklivsforskning, kulturgeografi, arkivkunskap, namnkunskap, förvaltningshistoria, arbetsliv ...

Härjedalen, Jämtland, Medelpad – tisdag 2 dec.

Storsjödjuret och annat på våra hyllor, kyrkoboksavskrifter ...

Utlandskväll – tisdag 9 december

GF i globalt perspektiv

Böcker, matriklar och tidskrifter från ett antal länder i och utanför Europa. Emigration, immigration, levnadsöden och släktutredningar.

Hjärtligt välkomna!

Vi söker

Som vanligt söker vi Dig som känner att Du skulle vilja bidra med lite ideellt arbete för Din förening. Just nu söker vi några personer som kan ta hand om eller delta i:

- Uppdatering av hemsidan.
- Uppdragsforskningen, en viktigt del för vår fortlevnad.
- Registreringsarbete.
- IT-support/teknik.

Har Du tid och kraft över? Hör av Dig till undertecknad. Tänk på att utan aktiva medlemmar - ingen förening. Vi kan också utlova ett trevligt, roligt och givande samarbete med trevliga föreningskamrater.

Varma hälsningar

LENA LÖFSTRÖM
Ordförande

Valberedningen efterlyser förslag

Valberedningen har startat sitt arbete. För att valberedningen skall kunna göra ett bra jobb behöver vi förslagen i god tid. Vi tar tacksamt emot förslag både på ny- som omval. Styrelsen skall bestå av 11 ledamöter.

På årsmötet skall vi välja: Ordförande på ett år, vice ordförande på ett år, fem styrelseledamöter på två år, två revisorer på ett år, två revisorssuppleanter på ett år och två ombud till släktforskarstämman i Falköping. Två ledamöter har avböjt omval.

De som skall möta medlemmarna i val vid årsmötet 2009 är följande:

Olof Cronberg (ordf)

Sture Bjelkåker (vice ordf) har avböjt omval

Kjell Weber (ledamot)

Elisabeth Leek (sekreterare)

Kjell-Åke Carlenäs (ledamot)

Ulf Frykman (ledamot)

Karl-Ingvar Ångström (ledamot)

Stig Aronsson (revisor)

Jan Lilliesköld (revisor)

Olle Landin (revisorssuppleant)

Bo Wistrand (revisorssuppleant)

Förslaget sänds, med motivering, till:

DIS valberedning, c/o Carl-Olof Sahlin, Högomsvägen 38, 183 50 Täby

E-post: carl-olof.sahlin@telia.com

Avlidna Dis-medlemmar

4188	Tage Jansson, Linköping	26025	Percy Mattsson, Hässelby
4402	Ella Johansson, Mölnlycke	26484	Bo Gunne Lindgren, Udenäs
5076	Lars Lindblad, Malmö	27889	Hans Borneson, Mölndal
5603	Ove Landström, Trosa	28368	Karl Anders Hjortskull, Kallinge
7847	Bengt Ramström, Enskede	28912	Agneta Blom, Hjärteby
8219	Oskar Ramstedt, Ekenäs	33780	Allan Andersson, Frändefors
8849	Carl-Gustaf Dahlin, Kungsängen	33933	Marianne Essen, Borgstena
17665	Lars-Ivan Söderlund, Sundsvall	35432	Arne Johansson, Sollerön
17843	Torsten Jarberg, Ystad	36437	Knut Nilsson, Västerås
21129	Ragnhild Gustavsson, Sandviken	37860	Per Larsson, Stockholm
21131	Ronny Frick, Eslöv	38103	Uno Jengvall, Luleå
25362	Ulla-Britt Eriksson, Södertälje		

Kerstin Farm

Ålder: 55 år
 Bor i villa i Sundsvall
 Släktforskat i 11 år.
 Medlem i Dis sedan 1999.
 Fadder för Reunion sedan 2000.
kerstin.farm@telia.com, www.farm.se
 060-679 111

Min forskning startade 1997 med att ut-
 röna varför ett torp mitt i skogen bar mitt
 efternamn Lidbom. Det blev början på
 en nästan manisk period i mitt liv. I två år
 satt jag och forskade veckans alla dagar
 – kvällar och helger. Jag blev medlem i
 Dis så fort jag förstod hur DISBYT fung-
 erade och skickade in en stor databas.

Jag arbetade i 27 år med löner och per-
 sonalfrågor. De senaste åtta åren, 2000–
 2006 var jag gruppchef på E.on Elnät.

Jag startade eget företag 2004 med
 lönehantering som huvudsyssla. I slutet
 av 2006 fick jag tyvärr diagnosen lung-
 cancer. Efter operation och cellgifter är
 jag nu enligt min lungläkare FRISK! Ett
 besked som gjort att jag förändrat vissa
 värden i mitt liv, men att forska på släkter
 är definitivt viktigt fortfarande.

Jag sjunger i kör då musiken är mitt
 andra stora intresseområde. Under maj
 var jag i Dalarna med min man och sjöng
 i kör med 487 andra sångare. Härligt!

Jag började med Reunion för att jag
 alltid har använt Mac. Jag kombinerar
 SVARS tjänster med Geline, och får jag
 inte napp åker jag till Härnösand eller
 skickar frågor till andra landsarkiv. Jag

är också ganska flitig på Anbytarforum
 och DISBYT, vilket många gånger är en
 bra ingång till andra forskare, som snällt
 brukar svara på mina mejl. Det är ett tips
 som jag kan ge, att kombinera den kun-
 skap som finns på nätet. Allt går ju myck-
 et fortare nu än när jag började 1997.

Som fadder får jag många frågor om
 överflyttning av databaser, som verkar
 vara ett problem mellan vissa program.
 Att skriva ut snygga träd tycker jag fung-
 erar bra i Reunion. Största problemet är
 att i USA heter alla i tredje generationen
 grandmother eller grandfather, vilket
 Reunion fortfarande inte klarar bra.

Jag hjälper alla som behöver hjälp med
 släktforskning. Jag har lotsat ett par från
 USA runt i församlingar i Hälsingland
 och Medelpad för att visa dem hur anfä-
 derna från Sverige bodde och levde.

Några grenar har gäckat mig, men efter
 tålmodigt arbete har även dessa dragit sig
 ner mot 1600-talet. Inga adelsmän finns
 i släkten, men många bönder, torpare, en
 och annan soldat samt flera hantverkare i
 Västergötland. Största delen av mina an-
 fäder finns i Norrland utom Jämtland,
 Härjedalen och Norrbotten. 🏡

DISBYT-ombud

Carl-Olof Sahlin, carl-olof.sahlin@telia.com
 Björn Janson, bjorn@dis-syd.se
 Charlotte Börjesson, charlotte.borjesson@telia.com
 Hans Vappula, hans.vappula@hem.utfors.se
 Rolf Eriksson, rolferiksson@brevet.se
 Kurt Gustavsson, kurt.b.g@telia.com
 Boine Nurmi, boine.r@nurmi.nu
 Håkan Asmundsson, hakan@asmundsson.nu
 Bernth Lindfors, bernth.lindfors@telia.com
DISBYT/Finland
 Gunnar Bergstedt, gunnar.bergstedt@gfh.se

Dis Arkiv

Kjell Weber, dis_arkiv@dis.se
Reunion/Mac
 Helge Olsson, tel 0410-200 02
 Gunilla Hermander, tel 0650-941 88
 Micael Korndahl, tel 0647-664 777
 Kerstin Farm, tel 060-679 111
DISGEN/Mac
 Kerstin Bjernevik, tel 08-751 1630
 Kerstin Olsson, tel 0413-310 25
 Sven Olby, tel 021-204 94

Fadderlista i postnummerordning:

DISGEN/PC

Björn Hellström, tel 08-361 236 dag+kv,
 Rolf Ahlinder, tel 08-777 1996
 Stig Geber, tel 08-530 307 34 kv,
 Hans Peter Larsson, tel 08-520 179 09
 Carl-Göran Backgård, tel 08-540 611 36
 Holger Andersson, tel 046-355 180
 Anders Larsson, tel 040-400 233
 Björn A Janson, tel 0413-229 74
 Jan Nilsson, tel 046-255 788 kv
 Arne Hallberg, tel 042-303 07 37
 Gunnar Persson, tel 042-330 515
 Rune Jönsson, tel 044-245 217
 Ove Billing, tel 0430-141 20
 Ingvar Kärrdahl, tel 0370-650 715
 Arne Sörlöv, tel 0455-703 04
 Jan Jutefors, tel 0480-665 65 kv
 Ingrid Länestad, tel 031-471 847 dag+kv
 Jan-Åke Thorsell, tel 031-291 155 kv
 Kent Lundvall, tel 0522-747 40
 Stig Rahm, tel 0522-868 88
 Karl-Erik Lerbro, tel 0320-132 35 dag+kv,
 Lars Westerström, tel 0500-484 166
 Rune Johansson, tel 0501-156 82
 Börje Jönsson, tel 0381-10840
 Karl-Edvard Thorén, tel 013-101 151 dag+kv
 Torsten Ståhl, tel 011-148 066
 Kurt Gustavsson, tel 0155-591 12 dag+kv,
 Elisabeth Molin, tel 0498-481 377
 Göran Thomasson, tel 016-130 271
 Stig Svensson, tel 0157-701 38
 Gunnar Jonsson, tel 0533-105 59
 Bengt Hammarström, tel 0586-365 87 dag+kv
 Jan Wallin, tel 019-183 830 kv,
 Marianne Munktel, tel 023-247 28
 Claes Embäck, tel 026-192 500
 Tony Rödin, tel 070-350 63 04
 Staffan Bodén, tel 0650-561 417
 Sven Schylberg, tel 063-207 01 kv,
 Arne Bixo, tel 0691-305 02
 Joacim Söderström, tel 060-155 030,
 Örjan Öberg, tel 0611-221 88
 Per-Anders Hörling, tel 0620-146 13
 Peter Johansson, tel 0660-375 567,
 Lennart Näslund, tel 0660-372 109 kv
 Sigurd Nygren, tel 090-186 487 kv
 Laila Larsson, tel 0910-720 041

Danmark

Georg Agerby, tel +45-439 653 37

Finland

Henrik Mangs, tel +358-500 268 361 kv

Norge

Knut Egil Hamre, tel +47-691 761 69
 Alf Christophersen, tel +47-371 642 09

Min Släkt

Elinor Elmborg, tel 08-550 132 05
 Bo Svartholm, tel 063-442 86

Holger

Kenneth Mörk, tel 0224-775 72

styrelsen 2008

Ordförande

Olof Cronberg, Södra Järnvägsg. 21 A,
352 34 Växjö, 0470-217 63,
ordf@dis.se

Vice ordförande

Sture Bjelkåker, Hässlegatan 5,
589 57 Linköping, 013-150 902,
mobil 070-591.60.62, vordf@dis.se
Sekreterare

Elisabeth Leek, Norra Notåsa,
573 73 Sunhultsbrunn, 0140-212 25,
elisabeth.leek@telia.com

Kassör

Bengt Karlsson, Lustigkullevägen 19C,
591 46 Motala, 0141-755 178,
kassor@dis.se

Övriga ledamöter

Kjell-Åke Carlenäs, Storgården 16,
586 55 Linköping, 013-340 0485,
ka.carlenas@bredband.net

Bo Kleve, Solhaga 7, 582 47 Linköping,
013-104 204, bok@dis.se

Kjell Weber, Källarbanken 11,
423 46 Torslanda, 031-563 477,
wbr@swipnet.se

Karl-Ingvar Ångström,
Hemmansvägen 87,
871 53 Härnösand, 0611-203 41,
karl-ingvar.angstrom@telia.com

Eva Dahlberg, Brunnsgatan 28, 553 17
Jönköping, 036-169 857,
eva_dahlberg@bredband.net

Daniel Berglund,

Hängstensvägen 38, 421 67 Västra frölunda,
031-443 143,
daniel.zz.berglund@gmail.com

Ulf Frykman,

Arrendegatan 5, 583 31 Linköping,
013-2149 37, ulf.frykman@comhem.se

Valberedning

Sammanställande: **Carl-Olof Sahlin**,
Högomsvägen 38, 183 50 Täby,
08-75633 14,
carl-olof.sahlin@telia.com

medlemsbeställningar

Medlemsbeställningar

Medlemmar kan beställa från
Dis på vår hemsida www.dis.se >
Beställ eller genom att ringa Dis
kansli på telefon 013-149043.
Ange alltid medlemsnummer vid
kontakt med kansliet!

DISGEN

- DISGEN 8 600 kr
- Uppgradering 250 kr

För den som vill köpa en uppgra-
dering krävs oavbrutet medlem-
skap sedan förra köpet av DISGEN.

Dis-pin

- Dis-pin emalj/gulmetall 25 kr

Äldre nr av Diskulogen

- 1 mån av tillgång 20 kr/nr

Böcker

Sorsele: Samesläkter, del 1, 150 kr
Sorsele: Samesläkter, del 2, 200 kr
Sorsele: Samesläkter, del 3, 250 kr
Sorsele: Samesläkter, del 4, 300 kr
av Thea Hälleberg

Register till vigsellängder

Format: Häftad A4, vissa endast
på mikrokort

Församling/Tidsperiod/ Pris
Bohuslän

- Backa, 1826-1861, 95 kr

- Säve, 1826-1860, 95 kr

Gotland

- Öja, 1745-1860, 95 kr

Gästrikland

- Österfärnebo, 1688-1862, 65 kr

Halland

- Årstad, 1813-1862, 95 kr

Småland

- Granhult, 1696-1850, 95 kr

- Lidhult, 1823-1860, 95 kr

- Marbäck, 1643-1860, 145 kr

- Öjaby, 1693-1860, 70 kr

Södermanland

- Grödinge, 1798-1861, 120 kr

Värmland

- Långserud (3 mikrokort)

- 1693-1860 65 kr

- Rudskoga, 1689-1869, 170 kr

- Visnum-Kil, 1706-1860, 170 kr

Västergötland

- Angered, 1753-1773,
1845-1865, 95 kr

- Hyringa 1718-1830 95 kr

- Levene past. 1688-1860, 80 kr

- Längnum, 1721-1840, 95 kr

- Malma, 1708-1831, 95 kr

Östergötland

- Lillkyrka, 1667-1860, 70 kr

Betala alltid i förskott till
Dis plusgirokonto 14033-5
eller bankgiro 5009-6742.
Porto ingår i priserna.
Ring Dis kansli vid frågor!

Dis-Nord

c/o Anna Lövgren,
Box 61, 962 22 Jokkmokk,
0971-37041, ordf_nord@dis.se
Hemsida: www.dis-nord.se/
Ordf: Anna Lövgren

Dis-Nord, den nordligaste regionföreningen i Dis, har Norrbottens och Västerbottens län som sitt verksamhetsområde.

Under upparbetningen av föreningens verksamhet insåg styrelsen att indelningen i fyra sektioner skapade för stora geografiska områden. Styrelsen beslutade då att söka kontaktpersoner på alla större orter i stället. På mycket stora orter kan uppdraget delas mellan flera personer.

Kontaktpersonernas uppgift är i första hand att:

- vara styrelsens förlängda arm på orten
- svara på medlemmars frågor eller slussa medlem till rätt ställe/person för att få svar på frågan
- ta emot förslag från medlemmar om önskade aktiviteter/kurser på sin ort
- vara behjälpliga att boka lämplig lokal och införskaffa fika vid träffar/kurser
- vara behjälpliga med att, vid behov, sätta upp affischer på resp. ort

Månadsträffar i Skellefteå har startat upp igen, första träffen var den 2/9 på Medborgarskolan.

Planeringen av träffar under hösten pågår, om någon är intresserad av en träff på sin ort kontakta någon i styrelsen.

Styrelsen önskar alla medlemmar och övriga en trevlig höst!

Dis-Mitt

c/o Lilliesköld, Johannedalsv 150
863 36 Sundsbruk,
0611-203441, ordf_mitt@dis.se
Hemsida: www.dis-mitt.se/
Ordf: Anna Söderström

Dis-Mitt samarbetar sedan två år med JLS i hela landskapet Jämtland, men främst i Östersundsområdet. Samarbetet styrs genom ett avtal som ger DM-medlemmar rätt att utnyttja JLS lokal och att delta i alla aktiviteter under säsong. Avtalet har inneburit att vi fått en hemvist i Östersund och kan medverka i utformningen av programmet i och utanför lokalen.

Vi har också två gånger per år så kallade DM-kvällar, där vi försöker täcka in de tre vanligaste släktforskarprogrammen. Inför nästa säsong blir det särskilda kvällar för respektive program.

1/10	18:00 Vi söker i NAD, Nationella ArkivData-basen, JLS lokal.
8/10	18:00 Forskarkväll
15/10	18:00 Min Släkt, programkväll, JLS lokal.
17-18/10	07:30 Resa till Härnösand och Landsarkivet
22/10	18:00 Vad händer med en efterlämnad släktforskning? JLS-lokal
25/10	12:00 Runstenen på Frösön, JLS lokal.
5/11	18:00 Kartor, moderna och historiska samt GPS, JLS lokal
6/11	19:00 Det rena landet. Om konsten att uppfina sina förfäder, Gamla Teatern, Östersund.
12/11	18:00 Släktforskning i Finland och Estland
15/11	12:00 Gårdsforskning
19/11	18:00 Dis-Mitt kväll
26/11	18:00 Släktforskning på Internet
3/12	18:00 Nu ska ni få höra!
6/12	12:00 Från Ocke till evigheten, JLS lokal

Dis-Bergslagen

Ekevägen 2 B, 72218 Västerås,
021-841111
ordforande@dis-bergslagen.se
Hemsida: www.dis-bergslagen.se
Ordf: Leif Svensson

Dis-Bergslagen har sitt säte i Västerås. Verksamhetsområdet omfattar Västmanlands, Örebro, Södermanlands, Upplands, Dalarnas och Värmlands län.

Föreningens huvudsakliga syfte är att på lokal och regional nivå bedriva verksamhet, som understödjer och befrämjar Dis syften. Målet är att med Dis långsiktiga policy som bas föra ett kulturarv i vid bemärkelse vidare till kommande generationer samt att bevara sammanhang mellan det förgångna, nuet och framtiden.

Medlemstidningen ska, på försök, utkomma med ett nummer i digital form (pdf-format) och ett nummer i pappersform, som tidigare. Den som inte har Internet-anslutning kan erhålla bägge i pappersform

Bor du i Dis-Bergslagen verksamhetsområde och vill att vi ska ha aktiviteter på din ort? Hör i så fall av dig till styr@dis-bergslagen.se eller prata med din släktforskarförening om samarbete med Dis-Bergslagen.

1/10	18:00 Järnvägens betydelse för Västerås, Stadsbiblioteket. Brage Lundström berättar om: "Stångjärn och Järnvägen i Västerås". Ingen föranmälan.
4/10	10.00-17.00 Bergslagsrötter, Släkt- och bygdeforskarträff, Masugnen i Lindesberg. Försäljning av böcker, CD-skivor och andra produkter, dessutom föreläsningar om kvinnan i bergs-hanteringen.

Dis-Öst

Anderstorpsvägen 16,
171 54 Solna, 08-7563314,
ordf_ost@dis.se
Hemsida: www.dis-ost.se/
Ordf: Carl-Olof Sahlin

Dis-Öst bildades hösten 1988 och är en regionförening till föreningen Dis. Vi har cirka 2300 medlemmar främst från Stockholm och Uppsala län.

Vi träffas på onsdagskvällar, mellan klockan 18.00-21.00 i våra lokaler på Anderstorpsvägen 16.

1/10	18:30 Vad finns det i Uppsala Landsarkiv? Anna-Karin Westerlund Ostkupan, Huvudsta
2/10	16:00-19:30 Kvällsforskning, Riksarkivet A.
7/10	18:00 Disbyt, Carl-Olof Sahlin, Landsarkivet U
8/10	18:30 Bouppteckningar. Anders Flood, Ostkupan
11/10	Anbyte Uppland, Vaksalaskolan, Uppsala
11-12/10	Kurshelg Ostkupan
15/10	18:30 Disbyt, Carl-Olof Sahlin, Ostkupan,
18/10	20-års jubileum
23/10	Studiebesök, SOFI Folkminnesavd. Uppsala
25-26/10	Kurshelg Ostkupan,
30/10	18:30 Stockholms Stadsarkiv.
4/11	18:00 Arkivering. Lars Häger, ABM produkter, Landsarkivet U.
6/11	16:00-19:30 Kvällsforskning, Riksarkivet A.
15-16/11	Kurshelg, Ostkupan,
20/11	Uppsala Stadsbiblioteks Uppsala- och Upplandssamlingar Uppsala
27/11	18:30 Stockholms Stadsarkiv, Frihamnsfilialen, Stockholm
29-20/11	Kurshelg Ostkupan,
4/12	16:00-19:30 Kvällsforskning, Riksarkivet A.

Dis-Filbyter

c/o Rolf Eriksson, Barrskogsv. 28,
59059 Vikingstad,
013-81283, ordf_filbyter@dis.se
Hemsida: www.dis-filbyter.se/
Ordf: Rolf Eriksson

Dis-Väst

c/o Anita Gartz, Strandgatan 12,
465 31 Nossebro,
0512-51872, ordf_vast@dis.se
Hemsida: www.dis-vast.o.se/
Ordf: Anita Gartz

Dis-Småland

c/o Ingvar Kärrdahl, Bäckv. 18
33015 Bor, 0370-650715,
ordf_smaland@dis.se
Hemsida: www.dis-smaland.se
Ordf: Ingvar Kärrdahl

Dis-Syd

Porfyrvägen 20,
22421 Lund,
ordf_syd@dis.se
Hemsida: www.dis-syd.se
Ordf: Jan Nilsson

Dis-Filbyters medlemmar ligger inte på latsidan. Stugvårdskapet i Forskarstugan förpliktat och under Dis-personalens semesterperioder fanns en medlem som tog hand om besökare. Gull-Britt på kansliet har organiserat det hela på ett förtjänstfullt sätt. I veckosluten har det också funnits två stugvärdar i samarbete med ÖGF, men vem som är från vilken förening är omöjligt att säga då de flesta stugvärdarna är medlemmar i båda föreningarna. Uppgiften att vara stugvärd är synnerligen stimulerande att det borde vara kö att få vara med.

Vi fortsätter med våra träffar på onsdagskvällar i Norrköping och på torsdagskvällar i Linköping. Programmet presenteras på kalendarier på Dis hemsida. Har ni några idéer så hör gärna av er.

Under *Hellstä marken*, en årligen återkommande marknad i Hällestad (E) visar vi vårt program. Sedan kommer Släktforskarlagarna i Malmö där vi inte är direkt representerade som Dis-Filbyter, men har ett antal funktionärer på plats. Därefter deltar vi på Arkivens dag genom information i länsbiblioteket.

Vår vill också upprepa våra kurser i DISGEN samt göra något studiebesök, kanske besöka bibliotek i upptagningsområdet, bara finnas där som hjälp till besökare i forskarsalarna.

ROLF ERIKSSON

Den 12 september är sista dagen för forskning i Forskarstugan på Mandolingatan. Dis-Väst bemanar Dis monter på Bok- och Biblioteksmässan i Göteborg den 25-28 september, därför stängs Forskarstugan redan den 12 september för forskning.

Den 1 oktober tillträder Dis-Väst i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan och Släktdata en ny föreningslokal i Krokslätts Fabrik, Mölndal.

Dis-Väst första höstmöte är i Karlsborg den 20 september. Det blir guddad visning av fästningen, därefter serveras lunch på Hotell Vättern. I hotellets konferensavdelning kommer Arkiv Digital/ DigiArkiv, Geline, Släktdata och SVAR att finnas. Dis-Väst kommer att visa DISGEN, DISBYT och DISPOS.

Den 11-12 oktober 2008 mellan klockan 10-16 deltar Dis-Väst på Höstmässan i Nossebro som Essunga Kommun ordnar i samband med kommunens 25 års jubileum. Mässan är i Nossebro skolans idrottshall, matsal och aula samt kringliggande utomhusområde. Syftet är att skapa ett gott klimat och bra PR för föreningar, organisationer, företag och hantverkare.

Dis-Väst kommer att visa DISGEN, DISBYT och DISPOS på Borås Släktforskarlag den 18 oktober.

Höstens 2:a möte är under planering, det blir på Skansen Lejonet i Göteborg den 22 november.

BERIT JOHANSSON

Verksamhetsområdet för Dis-Småland är Jönköpings-, Kronobergs-, och Kalmar län.

Dis-Småland bildades 1997 och är nu 2008 inne på sitt 11:e verksamhetsår. Antalet medlemmar är drygt 1 000.

Vi har valt att inte skaffa oss någon egen lokal. Vi skapar då en större rörlighet i vår verksamhet som vi aktivt sprider ut över hela verksamhetsområdet. Någon lokal släktforskarförening är ofta vår samarbetspartner på olika platser.

Enligt vår verksamhetsplan ska vi verka för användning av dator och IT-teknik i släktforskningen och sprida kunskap härom inom verksamhetsområdet. Detta sker bland annat genom att:

- Anordna föreningsmöten (temamöten) med inriktning på användning av dator med kringutrustning och programvara i släktforskning och i presentation av forskningsresultat
- Anordna grund- och fortsättningskurser i släktforskarprogrammet DISGEN samt andra ämneskurser och aktiviteter enligt medlemmarnas önskemål.
- Samverka med släkt- och hembygdsföreningar inom verksamhetsområdet.
- Aktivt delta i offentliga kulturarrangemang, t.ex. biblioteksaktiviteter och andra lokala kulturaktiviteter.
- Ge ut vår förestidning *Medlemsbladet* med ett tryckt nummer och tre e-upplagor per år.

För ytterligare upplysningar, kontakta någon i styrelsen.

INGVAR KÄRRDAHL

DIS-Syd har höstmöte i Vä

Vårt traditionella höstmöte blir söndagen den 19 oktober kl. 13.30-16.30. Det går av stapeln i Vä, Kristianstads föregångare. Vi kommer att hålla till i församlingshemmet i Vä. Det ligger intill E22:an vid Kristianstads södra infart.

På höstmötet kommer Daniel Berglund, som jobbar med utvecklingen av DISGEN, att presentera och demonstrera den nya versionen av programmet – DISGEN 8.2. Passa på att se och höra vilka nya funktioner som 8.2 kan erbjuda dig.

Som vanligt träffar du Dis-Syds styrelse och kan få svar på dina frågor om släktforskning eller tekniska problem. Kaffe, te och smörgås serveras till en billig penning.

Medlemsträffar

Vi har medlemsträffar på flera orter i Dis-Syds område, där vi utbildar i DISGEN och diskuterar olika teman om datoranvändning i släktforskningen. Träffarna varar ca tre timmar med fikapaus och oftast krävs det ingen anmälan. Hösten 2008 arrangerar vi träffar i Eslöv, Höganäs, Kristianstad, Lund, Ronneby, Trelleborg och Ystad. För datum, tider och teman se kalendarier på vår hemsida.

MATS J LARSSON

Avsändare:
Föreningen DIS,
Gamla Linköping, 582 46 LINKÖPING

POSTTIDNING **B**

*Varför bli medlem i
Föreningen DIS?*

DISBYT

Få tillgång till vår släktdatabas
med nära 17 miljoner poster.

DISGEN

Köp Sveriges mest spridda släkt-
program och få gratis support.

DISKULOGEN

Få en tidning 4 gånger per år med
det senaste inom området dator-
hjälp och släktforskning.

FORSKARSTUGAN

Få tillträde till forskarstugan i Lin-
köping där du kan testa CD-skivor,
abonnemang och läsa släktfors-
kartidningar.

I stugan kan du forska i mer än hundra
CD-skivor. Du kan också forska med
hjälp av ett antal abonnemang på in-
ternet som t.ex. folkräkningar i USA
och Sverige, Genlines skannade kyrk-
böcker i Sverige och lokala databaser
för Östergötland och Linköping.

www.dis.se

Gamla Linköping, Hovslagaregatan 3
013-149043

måndag-fredag kl 9-12 och 13-16
tisdag & torsdag kl 18-20 under vinterhalvåret